

مدت امتحان: ۷۵ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰ صبح	رشته: علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و معارف قرآنی (۳)
تعداد/صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰/۰۱	سال دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۷	

ردیف	تعداد سؤالات: ۱۴	نمره
۱	با توجه به آیه شریفه " انی جاعل فی الارض خلیفه " جانشینی خداوند متعال به حضرت آدم علیه السلام اختصاص دارد یا نه چرا؟	۱
۲	چرا انسان علی رغم محدودیت خویش شایستگی جانشینی خداوند را دارد؟	۱/۵
۳	تسخیر موجودات برای انسان به چه معنایی است؟	۱
۴	زینت به چه معناست؟	۱
۵	تفاوت حیاة الدنيا و الحیاة الدنيا چیست؟	۱
۶	" اعلّموا انما الحیاة الدنيا لعب و لهو... " با توجه به آیه شریفه، تفاوت لهو و لعب را توضیح دهید.	۱
۷	" و لا تكونوا كالذین نسوا الله فانسا هم انفسهم... " با توجه به آیه شریفه پاسخ دهید؟ الف) فعل نسو به چه معنایی است؟ ب) مفعول نسو کدام است؟ ج) نسو با انسا چه تفاوتی دارد؟ د) تأکید آیه روی چه مطلبی است؟	۲
۸	سه ویژگی مهم قلب در قرآن را فقط نام ببرید؟	۰/۷۵
۹	درجات ایمان را با توجه به روایت پیامبر اکرم (ص) نام ببرید؟	۰/۷۵
۱۰	" فمن تبع هداى فلا خوف علیهم و لا هم یحزنون " با توجه به آیه شریفه پاسخ دهید؟ الف) تفاوت خوف و حزن را توضیح دهید. ب) آیه شریفه به کدام ویژگی حیات طیب اشاره دارد؟ ج) چرا مومنین از تعلقات دنیا رها شده و به خدا دل می بندند؟	۲
۱۱	" یا ایها الناس انا خلقناکم من ذکرا و انثی و جعلناکم شعوبا و قبائل... " با توجه به آیه شریفه چه مطلبی را دریافت می کنید توضیح دهید؟	۲

ادامه سؤالات در صفحه دوم

مدت امتحان: ۷۵ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰ صبح	رشته: علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و معارف قرآنی (۳)
تعداد/صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰/۰۱	سال دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۷	

ردیف	تعداد سؤالات: ۱۴	نمره
۱۲	"یا ایها الذین امنوا اصبروا و صابروا و رابطوا و اتقوا الله"	۲
	تفسیر علامه طباطبایی (ره) درباره مصابره و رابطه را بنویسید؟	
۱۳	با توجه به آیه شریفه "الله ولی الذین امنوا یخرجهم من الظلمات الی النور" پاسخ دهید؟ الف) معنای لغوی ولی چیست و در اصطلاح به چه معناست؟ ب) رابطه ولی و کسانی که او را انتخاب می کنند چه رابطه ای است فقط نام ببرید؟ ج) خداوند ولی اهل ایمان است به چه معنایی است؟	۲/۵
۱۴	با توجه به وصیت امام خمینی (ره) این ادعا که انبیاء(ع) فقط مسئول معنویات انسان بودند و از حکومت در دنیا بر حذر بودند چه نتیجه و آثاری دارد؟	۱/۵
	موفق و سربلند باشید	جمع بارم ۲۰

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و معارف قرآنی (۳)		رشته : علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۱۰ صبح
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰/۰۱	تعداد صفحه: ۲ صفحه
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۷		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	
ردیف	راهنمای تصحیح		
بارم			
۱	اختصاص به حضرت آدم ندارد (۰/۲۵) و استمرار آن را می رساند زیرا اولاً جمله اسمیه است (۰/۲۵) ثانیاً مفهوم مورد نظر به صورت صفت مشبیه بر وزن فاعل آمده (۰/۲۵) و نشان دهنده جریان خلافت در نوع انسان است. (۰/۲۵)		
۱/۵	خداوند متعال کمال مطلق و بی نهایت است و جسم انسان محدود (۰/۵) و نمی تواند جانشین ذات نامحدود شود ولی خداوند متعال روحی به انسان عطا فرموده که در کمال طلبی محدود نیست و از فضائل و زیبایی برخوردار است (۰/۵) و می تواند با بهره گیری از ظرفیت خویش همه فضائل را پرورش داده (۰/۵) و به صورت حکیمانه تدبیر کند تا به اهداف متعالی خویش برسد و شایسته جانشینی پروردگار گردد.		
۱	خداوند همه چیز را وسیله قرار داده است (۰/۵) تا انسان برای رسیدن به منافعتش از آنها استفاده کند. (۰/۵)		
۱	زینت یعنی آراستگی به این معنا که چیزی مرغوب ضمیمه چیز دیگری شود تا بینندگان را به طرف آن جذب کند.		
۱	حیة الدنيا مضاف و مضاف الیه (۰/۲۵) یعنی زندگی در دنیا (۰/۲۵) ولی الحیة الدنیا صفت و موصوف (۰/۲۵) یعنی زندگی پایین تر و پست تر (۰/۲۵)		
۱	لعب بازی است برای رسیدن به هدف خیالی در ذهن یا برای نشاط (۰/۵) لهُو سرگرمی و مشغولیت به امور غیر مهم طوری که از هدف اصلی باز بماند. (۰/۵)		
۲	الف) فراموش کردن چیزی که قبلاً می دانسته (۰/۵) ب) الله (۰/۵) ج) نسو یک مفعول دارد (۰/۲۵) ولی انسا فعل مزید است و دو مفعولی دارد. (۰/۲۵) د) فراموش کردن خدا موجب فراموش کردن خود انسان می شود. (۰/۵)		
۰/۷۵	۱- ابزار علم و ادراک (۰/۲۵) ۲- جایگاه ایمان (۰/۲۵) ۳- محل احساسات باطنی (۰/۲۵)		
۰/۷۵	اقرار به زبان (۰/۲۵) - معرفت باقلب (۰/۲۵) - عمل با اعضاء و جوارح (۰/۲۵)		
۲	الف) خوف نگرانی از دست دادن چیزی در آینده (۰/۵) و حزن اندوه از دست دادن چیزی از گذشته (۰/۵) ب) آرامش درونی و اطمینان قلبی (۰/۵) ج) زیرا غیر خدا قابل نابودی و فنا است (۰/۲۵) و اگر مادیات را از دست بدهند به خدا توکل می کنند و نگران و اندوهگین نمی شوند (۰/۲۵) (آنها از دنیا که در حال فنا است لذت بی پایان طلب نمی کنند و وابسته نمی شوند تا با از دست دادن آن اندوهگین شوند.)		

ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و معارف قرآنی (۳)		رشته : علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۱۰ صبح
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰/۰۱	تعداد صفحه: ۲ صفحه
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۷		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	
ردیف	راهنمای تصحیح		
بارم			
۱۱	انسان موجودی است که فطرتا اجتماعی است و نیازهای فطری او را به سمت تشکیل اجتماع سوق داده است. در این شریفه خداوند انسان به شعوب و قبائل را به خود نسبت داده و بلافاصله بعد از خلقت به هویت اجتماعی انسان اشاره کرده معلوم می شود حضور انسان نبوده و از اول به صورت واحد اجتماعی کوچک یعنی خانواده (آدم و حوا) و به مرور نسل او زیاد شده است(خلاصه مطلب رسانده باشند کافی است).		
۱۲	مصابره جمعیتی که به اتفاق یکدیگر سختی را تحمل می کنند و هریک صبر خود را به صبر دیگری تکیه داده و افراد تقویت شده تا صبر آنها بیشتر شود.(۱) ولی مرایطه معنای اعم از مصابره به معنای برقراری اتباط میان نیرو های افراد در جمیع شئون زندگی ایشان است در تمام شرایط خوشی و سختی و فشار. (۱)		
۱۳	الف) نزدیکی و اتصال دو چیز(۵/۰) به این معنا که ولی خود را به افرادی که تحت ولایت او قرار می گیرند نزدیک می کند تا آنها را یاری کند. (۵/۰) ب) رابطه عاطفی و داوطلبانه (۵/۰) ج) خدا چنان به مؤمن نزدیک است که سرپرستی امور او را انجام می دهد و او را در زندگی دنیا و آخرت یاری می رساند. (۱)		
۱۴	اشتباه تأسف آوری است که نتیجه آن به تباهی کشیدن ملت ها و باز کردن راه برای استعمارگران خون خوار است زیرا آنچه مطرود است حکومت شیطانی است اما حکومت به نفع مستضعفان و منع از ظلم و اقامه عدالت از بزرگترین واجبات و اقامه آن بزرگترین عبادت است.		
۲۰	همکار محترم خسته نباشید جمع نمرات		

کتاب آورنده: فرزانه باستانی و محمدرضا عادل خانی

مدت امتحان: ۷۵ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: علوم و معارف اسلامی	سوالات امتحان نهایی درس: علوم و معارف قرآنی (۳)
تعداد صفحه: ۲	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۲/۳۱
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۹۸	

ردیف	تعداد سوالات: ۱۵	نمره
۱	ماجرای آفرینش انسان در قرآن با چه کسی آغاز می شود؟	.۲۵
۲	«ولكن الله حَبَّبَ اليكم الايمان وَزَيَّنَهُ في قلوبكم» با توجه به آیه شریفه زینت حقیقی انسان از نظر قرآن چیست؟	.۲۵
۳	چه تفاوتی بین «الحیة الدنیا» و «حیة الدنیا» وجود دارد.	.۷۵
۴	ولاتكونوا كَالَّذین نسوا الله فانساهم انفسهم اولئک هم الفاسقون « با توجه به آیه شریفه پاسخ دهید. الف: تاکید آیه مبارکه روی چه مطلبی است؟ ب: فعل نسی به چه معنایی است؟	.۷۵
۵	مراتب ایمان را با توجه به حدیث پیامبر اکرم (ص) نام ببرید.	.۷۵
۶	«انما المومنون الذین اذا ذکرالله وجلت قلوبهم» آیه شریفه به کدام ویژگی قلب اشاره کرده است؟	.۲۵
۷	«فمن اتبع هداى فلاخوف علیهم ولاهم یحزنون» تفاوت خوف و حزن را توضیح دهید.	۱
۸	«وهوالذی خلق من الماء بشراً فجعله نسبا و صهراً» با توجه به آیه شریفه پاسخ دهید. الف - ترجمه آیه شریفه را بنویسید. ب - مقصود از نسب و صهر چیست؟ ج - در آیه شریفه بلافاصله بعد از خلقت انسان به چه نکته ای اشاره شده است؟	۲
۹	از نظر قرآن انسان موجودی اجتماعی است یا فردی؟ توضیح دهید.	۱/۵
۱۰	تفسیر علامه طباطبایی درباره مصابره و مرابطه را از آیه شریفه «یا ایها الذین آمنول اصبروا و صابروا و رابطوا ...» بنویسید.	۲
۱۱	تفسیر آیه مبارکه «زیننا لکل امة عملهم» را بنویسید.	۲

ادامه سوالات در صفحه دوم

سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و معارف قرآنی (۳)	رشته: علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۷۵ دقیقه
تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۲/۳۱	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تعداد صفحه: ۲
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	تعداد سؤالات: ۱۵	نمره
۱۲	جاهای خالی را با عبارات مناسب پر کنید. - یکی از مهمترین واژه های قرآن برای اشاره به معنای رهبری و هدایت افراد واژه است که معنای ریشه آن (در لغت) یعنی به این معنا که رهبر خود را به افرادی که تحت ولایت او هستند نزدیک می کنند تا.....	۱/۵
۱۳	تفاوت رهبران باطل و رهبران حق در تحقیر یا تکریم انسان را با مثال از قرآن توضیح دهید.	۳
۱۴	« انما المومنون اخوة فاصلحوا بین اخویکم » با توجه به آیه مبارکه پاسخ دهید: الف - معنای اخوت با ولایت چه تشابهی دارد؟ ب - جنبه اخباری و انشایی آیه شریفه را توضیح دهید.	۲
۱۵	فرمایش مقام معظم رهبری درباره هدف بعثت انبیا را بنویسید.	۲
	موفق و سربلند باشید	جمع بارم
		۲۰

گروه آموزشی: فرزانه باستانی و محمدرضا عادل خانی

ساعت شروع: ۸ صبح		رشته: علوم و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و معارف قرآنی (۳)
تعداد صفحه: ۲		تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۲/۳۱	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۹۸	
بارم	راهنمای تصحیح		ردیف
۲۵/.	حضرت آدم (ع)		۱
۲۵/.	آراستگی به ایمان و تقوا		۲
۷۵/.	الحياة الدنيا صفت و موصوف است و به معنای نوع خاصی از زندگی که زندگی پست و پایین تر است اشاره دارد (۵/). در حالیکه حیاة الدنيا مضاف و مضاف الیه است یعنی زندگی دنیایی در مقابل زندگی آخرت یعنی زندگی در دنیا نه در آخرت. (۲۵/.)		۳
۷۵/.	الف: فراموش کردن خدا موجب این می شود که انسان خود را فراموش کند. (۵/). ب: به معنای فراموش کردن چیزی که از قبل در ذهن وجود داشته است. (۲۵/.)		۴
۷۵/.	اقرار به زبان (۲۵/.) - معرفت قلبی (۲۵/.) - عمل به ارکان (۲۵/.)		۵
۲۵/.	قلب محل احساسات باطنی است.		۶
۱	خوف نگرانی از دست رفتن چیزی در آینده (۵/.) و حزن از دست دادن چیزی درگذشت است. (۵/.)		۷
۲	الف - او کسی است که از آب بشری آفرید و برای او خویشاوندی نسبی و سببی قرار داد. (۵/). ب - نسب: پیوند میان انسان از طریق زاده و ولد حاصل شده است. (۵/). و صهرأ یعنی داماد پیوندهایی که از طریق ازدواج میان دو طایفه برقرار می شود. (۵/). ج - اشاره به پیوندهای سببی و نسبی (۵/.)		۸
۱/۵	قرآن انسان را موجودی اجتماعی می داند یعنی خداوند علقه فطری و نیازهای طبیعی در وجود انسان قرار داده که این علائق و نیازها انسان را به زندگی اجتماعی می کشاند. در آیات الهی خداوند انسان ها را به شعوب و قبائل تقسیم کرده و بعد از خلقت انسان به هويت اجتماعی او اشاره دارد. حضور آدم روی زمین از همان ابتدا به صورت انفرادی نبوده بلکه همراه همسرش در قالب کوچک ترین واحد اجتماعی (خانواده) بوده و به مرور، نسل انسان زیاد شده است.		۹
۲	مصابره جمعیتی که به اتفاق یکدیگر سختی ها را تحمل می کنند و هر یک صبر خود را به صبر دیگری تکیه داده تا تقویت همدیگر باشند تا صبر و استقامت آنها به این صورت بیشتر شود. (۱) مربطه: اعم از مصابره است برقراری ارتباط میان افراد جامعه و در خوشی و ناخوشی پشت یکدیگر بودن (۱)		۱۰
۲	آیه مبارکه اشاره می کند هر جامعه شعور و فهم واحد و معیاری خاص برای تشخیص زینت و زیبائی هادارد. برخی امور در دیده امتی زیبا و همان امور در دیده امتی دیگر نازیبا و زشت ظهور می کند در واقع فرهنگ هر جامعه سلیقه و ذائقه ادراکی افراد را نسبت به عمل خاص به طور یکسان شکل می دهد و ان را مبنای عمل افراد در جامعه قرار می دهد. این فهم و درک خاص هر جامعه باعث وضع سنت و آداب و رسوم و مبنای حقوقی برای افراد جامعه است و حتی ممکن است اساس اخلاقی و دینی برای حقی و آدابی نباشد.		۱۱

ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم

باسمه تعالی

ساعت شروع: ۸ صبح		رشته: علوم و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و معارف قرآنی (۳)
تعداد صفحه: ۲		تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۲/۳۱	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۹۸	
بارم	راهنمای تصحیح		ردیف
۱/۵	ولی (۵/۰) - نزدیکی و اتصال بین دو چیز (۵/۰) - آنها رایاری کند. (۵/۰)		۱۲
۳	<p>رهبران باطل برای افراد جامعه شرافت و کرامت قائل نیستند و برای رسیدن به اهداف خود از افراد بهره کشی می کنند. مثل آیه قرآن، حضرت موسی درباره فرعون نسبت به بنی اسرائیل می فرماید: فرعون به بنی اسرائیل کارهایی را که دوست نداشتند تحمیل می کرد و به آنها ظلم می کرد. فرزندان آنها را به قتل می رساند و زنان آنها را به کنیزی و خدمت می گرفت.</p> <p>برعکس، رهبران حق برای انسان کرامت و ارزش قائل هستند و هدف آنها بزرگ داشتن انسان و ارزش قائل شدن برای انسان است. خدا در قرآن درباره پیامبر(ص) می فرماید: پیامبر از میان خود شماست و تحمل سختی و رنج شما برای پیامبر سنگین است. پیامبر نسبت به مومنین و هدایت آنها به سمت خوبی مشتاق است و بامومنین بسیار مهربان است.</p>		۱۳
۲	<p>الف - نوعی اتحاد میان دو طرف می باشد، پیوند و ارتباطی که حاکی از نوعی مشابهت و پیوستگی میان دو طرف است که گاهی مشابهت بر اساس رابطه نسبی است و گاهی بر اساس رابطه قومی و قبیله ای و یا حتی نظر و افکار و دین یکسان داشتن (۱)</p> <p>ب - جنبه اخباری: خبر از برادر بودن مومنین می دهد.</p> <p>خبر انشایی: از این جهت که برادر هستند و دین و آیین واحد دارند باید از هر تفرقه و اختلاف و درگیری دوری کنند. (۱)</p>		۱۴
۲	انبیاء نیامدند فقط مردم را نصیحت کنند بلکه تبلیغ قسمتی از کار انبیا است آمده اند تا جامعه ای بر اساس ارزش های الهی به وجود آورند دین در هیچ زمانی نمی تواند اثر خود را ایفا کند مگر در صورتی که همراه با زمامداری و حاکمیت و اقتدار حق بر جامعه باشد.		۱۵
۲۰	جمع نمرات	همکار محترم خسته نباشید	

مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و معارف قرآنی (۳)
تعداد صفحه: ۳	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۶/۰۲	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۸	

ردیف	تعداد سؤالات: ۲۳	نمره
۱	منظور از این که ملائکه به انسان سجده کردند چیست؟	.۱۵
۲	در آیه شریفه «وما الحیاة الدنیا اِلَّا لعبٌ ولهو» منظور از «الحیاة الدنیا» چیست؟	.۱۵
۳	در آیه شریفه «یا قوم انما هذه الحیاة الدنیا متاعٌ وان الآخرة هی دارُ القرار» به چه خصوصیتی از زندگی دنیا اشاره شده و منظور از آیه چیست؟	.۱۷۵
۴	از نظر قرآن چه کسانی زیان کارترین افراد هستند؟	.۱۵
۵	در فرهنگ دین و قرآن کلمه «قلب» به چه معنایی به کار رفته است؟	.۱۲۵
۶	در آیه شریفه: «بل رانَ علی قلوبهم ماکانوا یکسبون» ضمن ترجمه آیه بنویسید آیه به از دست دادن کدام ویژگی قلب اشاره دارد؟	.۱۷۵
۷	آیا شناخت استدلالی و مفهومی نسبت خدا برای هدایت انسان کافی است؟ چرا؟	.۱۵
۸	در آیه شریفه: «أومنَ کانَ مِیتاً فَأَحْیَیناهُ وجعلناه نوراً.....» مراد از مرگ و حیات و نور چیست؟	.۱۷۵
۹	از نظر قرآن، انسان موجودی فردی است یا موجودی اجتماعی؟ برای پاسخ به دو دلیل از قرآن اشاره کنید.	۱
۱۰	منظور از «نَسَبٌ» و «صهر» در آیه شریفه: «فَجَعَلَهُ نَسَباً وَصَهراً» چیست؟	.۱۵
۱۱	به سؤالات زیر در مورد آیه شریفه: «کان الناس امةً واحدةً..... وأنزل معهم الکتاب بالحق لیحکم بین الناس فیما اختلفوا فیه» پاسخ دهید: الف) آیا قوانین و مقررات بشری برای سعادت انسانها کافی است؟ ب) در آیه بالا به کدام یک از اهداف بعثت انبیا اشاره شده است؟ ج) منظور از «کتاب» در آیه بالا چیست؟	۱/۲۵
۱۲	به چه دلیل «اجتماع» در تعالیم اسلامی خصوصاً آیات قرآن دارای اهمیت زیادی است؟	.۱۷۵

ادامه سؤالات در صفحه دوم

مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و معارف قرآنی (۳)
تعداد صفحه: ۳	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۶/۰۲	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۸	

ردیف	تعداد سؤالات: ۲۳	نمره
۱۳	در آیه شریفه: «یا ایها الذین آمنوا اصبروا وصابروا وابطوا واتقوا الله لعلکم تفلحون» الف) صبر شامل چند قسم می شود؟ ب) منظور از «مصابر» در عبارت «صابروا» چیست؟ ج) منظور از «مرابطه» در عبارت «ابطوا» چیست؟	۲/۲۵
۱۴	در دو آیه زیر توضیح دهید چگونه به شخصیت مستقل برای اجتماع اشاره می فرماید؟ الف) لِكُلِّ اُمَّةٍ اَجَلٌ فاذا جاء اَجَلُهُمْ ب) زَيْنًا لِّكُلِّ اُمَّةٍ عَمَلُهُمْ	۱
۱۵	قرآن کریم در داستان قوم ثمود چگونه به روح جمعی اجتماع اشاره می فرماید؟ «فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا فَدَمْدَمَ عَلَيْهِم رَبَّهُمْ بِذُنُوبِهِمْ»	۰.۷۵
۱۶	آیا روایت امام علی (ع): «ایها الناس انما یجمع الناس الرضا والسخطُ» با این حقیقت که «فرهنگ و اعتقادات افراد، محور وحدت جامعه است» ارتباط دارد؟ توضیح دهید.	۱
۱۷	در آیه شریفه «یومَ نَدْعُوکُلَّ اُناسٍ بِاِمامِهِمْ» به کدام محور وحدت جامعه اشاره شده است؟ توضیح دهید.	۱
۱۸	کلمه «ولی» که در قرآن برای اشاره به رهبری و هدایت افراد به کار رفته است به چه معناست؟ و اشاره به چه مطلبی دارد؟	۰.۷۵
۱۹	مدیریت اراده انسانها در جامعه به دست کیست؟ و چگونه تحقق می باید؟	۰.۷۵
۲۰	در مورد کیفیت تعامل اولیای حق و باطل با انسانها دو مورد را ذکر نموده و مختصر توضیح دهید.	۱/۵
۲۱	آیا انسانها در انتخاب «ولی» مختار هستند؟ این مطلب را با توجه به آیه شریفه: «ما جَعَلَ اللهُ لِرَجُلٍ مِنْ قَلْبِینِ فِی جَوْفِهِ» توضیح دهید.	۰.۷۵

ادامه سؤالات در صفحه سوم

مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و معارف قرآنی (۳)
تعداد صفحه: ۳	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۶/۰۲	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۸	
ردیف	تعداد سؤالات: ۲۳		
نمره			
۱/۵	<p>۲۲ در هریک از آیات زیر واژه «آخ» برای اشاره به کدام نوع مشابهت استفاده شده است؟</p> <p>الف) وَ آخِ هَارُونَ هُوَ أَفْصَحُ مَنِ لِسَانًا .</p> <p>ب) وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا .</p> <p>ج) لَا يَغْتَبِ بَعْضُكُم بَعْضًا أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا</p>		
.۱/۷۵	<p>۲۳ آیت الله جوادی آملی در مورد آیه شریفه قرآن که می فرماید « لا تاكلوا اموالكم بينكم بالباطل »: اموالتان را میان خود به باطل نخورید « چه استفاده ای درباره اخوت ایمانی بین مومنان می کنند؟ توضیح دهید.</p>		
۲۰	جمع بارم موفق و سربلند باشید		

ساعت شروع : ۸ صبح		رشته : علوم و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس : علوم و معارف قرآنی (۳)
تعداد صفحه : ۳		تاریخ امتحان : ۱۳۹۸/۰۶/۰۲	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه ، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور درنوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۸	
بارم	راهنمای تصحیح		ردیف
۰/۵	سجده ملائکه به معنای سجده مادی و سر بر خاک نهادن در مقابل آدم (ع) نیست (۰/۲۵) بلکه به معنای خضوع و کرنش در مقابل مقام انسانیت است و در واقع در خدمت انسان و رشد او قرار گرفتند. (۰/۲۵)		۱
.۱۵	منظور زندگی مادی انسان است یعنی مرتبه پایین تر حیات انسان که مربوط به جسم مادی او و پرداختن به نیاز های مادی او می باشد.		۲
.۱۷۵	در این آیه حیات دنیا به عنوان متاع و بهره کوتاه و زود گذر معرفی شده (۰/۲۵) و منظور این است که انسان با استفاده از این فرصت و فریفته نشدن به مظاهر دنیا، خود را برای جایگاه ابدی (دارالقرار) آماده نماید. (۰/۵)		۳
.۱۵	از نظر قرآن زبان کارترین افراد کسانی هستند که اصل سرمایه خودشان یعنی عمرشان را که به هیچ وجه قابل برگشت نیست، از دست داده اند و در راه حیات دنیوی صرف نموده اند و دست خالی وارد قیامت می شوند.		۴
.۱۲۵	قلب در فرهنگ دین و قرآن قلب باطنی است و مرکز هدایت و ضلالت انسان است.		۵
.۱۷۵	الف: ترجمه آیه: اعمال آنها چون زنگاری بر قلبهایشان نشسته است. (۰/۲۵) ب: قلب انسان در اثر انجام دادن گناهان بسیار، زنگار می گیرد و بینائی و شنوائی و قدرت درک حقایق را از دست داده است. (۰/۵)		۶
۰/۵	خیر شناخت استدلالی کافی نیست هر چند لازم است، (۰/۲۵) زیرا تا قلب انسان که مرکز وجود اوست با حقایق ارتباط برقرار نکند انسان هدایت نمی شود. (۰/۲۵)		۷
۰/۱۷۵	مراد از مرگ، ضلالت و گمراهی است. (۰/۲۵) مراد از حیات، زنده شدن به حیات طیبه است. (۰/۲۵) مراد از نور : بینائی و درکی است که در سایه ایمان و حیات طیبه برای انسان بوجود می آید. (۰/۲۵)		۸
۱	انسان از نظر قرآن موجودی اجتماعی است. (۰/۲۵) دلیل ۱: قرآن می فرماید ما شما را آفریدیم و قبائل و شعوب قرار دادیم و خداوند تقسیم انسانها را به خود نسبت می دهد (۰/۵) دلیل ۲: حضور حضرت آدم (ع) در زمین از ابتدا انفرادی نبوده بلکه به همراه همسرش اتفاق افتاده است (۰/۲۵)		۹
۰/۵	منظور از "نسب" پیوندی است که در بین انسانها از طریق زاد و ولد بوجود می آید. (۰/۲۵) و منظور از "صهر" که در لغت به معنای داماد است، پیوندهائی است که از طریق ازدواج حاصل می شود. (۰/۲۵)		۱۰
۱/۲۵	الف) خیر کافی نیست. (۰/۲۵) ب) یکی از اهداف بعثت انبیاء که در این آیه اشاره شده، سامان بخشی به اوضاع اجتماع و اداره آن براساس قوانین الهی است. (۰/۵) ج) منظور از کتاب در آیه به معنای قانون الهی یا همان دین و شریعت است. (۰/۵)		۱۱

ساعت شروع : ۸ صبح		رشته : علوم و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس : علوم و معارف قرآنی (۳)
تعداد صفحه : ۳		تاریخ امتحان : ۱۳۹۸/۰۶/۰۲	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه ، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور درنوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۸	
بارم	راهنمای تصحیح		ردیف
۰/۷۵	زیرا انسان فقط در بستراجماع و ارتباطات انسانی می تواند به حیات طیبه دست یابد و از آثار آن بهره مند شود و در واقع اجتماع تنها بستری است که حیات طیبه در آن تحقق می یابد و بدین جهت در تعالیم اسلامی خصوصاً در قرآن اهمیت فراوان دارد.		۱۲
۲/۲۵	الف) صبر در این آیه مطلق آمده و شامل صبر بر سختی ها (۰/۲۵) و صبر در راه اطاعت خدا (۰/۲۵) و صبر بر ترک گناهان می شود. (۰/۲۵) ب) مصابره یعنی جمعیتی به اتفاق یکدیگر سختی ها را تحمل کنند و هر یک صبر خود را به صبر دیگری تکیه دهد و موجب تقویت یکدیگر شوند (۰/۷۵) ج) مرابطه معنائی اعم از مصابره دارد و به معنای ارتباط برقرار کردن بین نیروهای مختلف انسان ها در تمام صحنه های زندگی است چه در حال سختی و چه در حالت راحتی و خوشی. (۰/۷۵)		۱۳
۱	الف) آیه می فرماید همانطور که حیات و زندگی هر انسانی در زمانی مشخص پایان می پذیرد، حیات جوامع و ملت ها نیز مهلت و اجل مشخص دارد و تخلف ناپذیر است و غالباً بر اثر انحراف از مسیر حق و عدل است. (۰/۵) ب) این آیه اشاره می کند که هر جامعه، فهم و شعور واحد و معیارهائی خاص و ذائقه ای منحصر به فرد برای تشخیص زینت ها و زیبایی ها دارد و همین مبنای عمل افراد در جامعه قرار می گیرد (۰/۵)		۱۴
۰/۷۵	در داستان قوم ثمود کشتن شتر صالح را که به ظاهر توسط یک نفر انجام شده به همه آن قوم نسبت می دهد (فَعَقَرُهَا) و برای آن عمل، همه آن قوم را مستحق عذاب می داند و این تأثیر روح جمعی در سرنوشت افراد را از نظر قرآن بیان می کند.		۱۵
۱	در روایات امام علی (ع) اشاره شده که فقط حبّ و بغض (آیین و اعتقادات مشترک) است که اعضای جامعه را به هم متصل می کند و روح جمعی را شکل می دهد و این فرهنگ و اعتقادات می تواند الهی یا غیر الهی باشد که جامعه ایمانی یا جامعه طاغوتی را شکل می دهد و همین امر است که هویت جمعی آنها را می سازد.		۱۶
۱	در این آیه بیان شده که امام به عنوان یک عنصر اساسی می تواند جامعه ای را به هدف و مقصدش برساند و از انحراف آن جلوگیری نماید و به همین جهت در قیامت هر گروهی را به امام و مقتدایش می شناسند و فرا می خوانند، گویا شخصیت جامعه، چیزی جز شخصیت رهبر آن نیست و آیه اشاره به امام (حق یا باطل) به عنوان محور وحدت اشاره می کند.		۱۷
۰/۷۵	"ولی" در لغت به معنای نزدیکی، اتصال و پیوند بین دو چیز است. به این معنا که ولی، خود را برای افرادی تحت ولایت او قرار می گیرند نزدیک می کند تا آنها را یاری دهد و هدایت نماید. (۰/۷۵)		۱۸
۰/۷۵	اراده انسان ها توسط " ولی " مدیریت و رهبری می شود و چنین شخصی که افراد جامعه او را به عنوان سرپرست پذیرفته اند و تدبیر امور زندگی فردی و اجتماعی خود را به او سپرده اند به تدریج نظام زندگی شان بر مبنای اراده و خواست " ولی " شکل می گیرد.		۱۹

ادامه راهنمای تصحیح در صفحه سوم

ساعت شروع : ۸ صبح	رشته : علوم و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس : علوم و معارف قرآنی (۳)
تعداد صفحه : ۳	تاریخ امتحان : ۱۳۹۸/۰۶/۰۲	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه ، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور درنوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۸

بارم	راهنمای تصحیح	ردیف
۱/۵	<p>۱) هدایت به سوی حیات دنیا یا حیات طیبه: اولیای باطل حقیقت انسان را همین بدن مادی می دانند و با تأکید بر نیازهای مادی و رفاه جسمی و لذات دنیوی، دائماً توجه انسان را به این امور معطوف می کنند و انسانها را از مسیر حق منحرف می کنند و در مقابل اولیای حق با شناساندن حقیقت انسان به او، مطالبات حقیقی و فطری او را به او معرفی می کنند و او را به سوی حیات طیبه راهنمایی می کنند.(۰/۷۵)</p> <p>۲) تعطیل یا فعال کردن عقل و اندیشه: اولیای باطل همواره با استبداد رأی به دنبال تعطیل کردن قدرت عقل و اندیشه بشر بوده اند و به فرموده قرآن ستمگران با اهانت به عقل و درک مردم آنها را وادار به اطاعت از خود می نمودند. در مقابل اولیای حق در تمام مراحل دعوتشان به برانگیختن قوه عقل و اندیشه توجه دارند و حتی آن را به عنوان یک هدف اساسی دنبال می کنند.(۰/۷۵)</p>	۲۰
۰/۷۵	<p>بله انسانها در انتخاب ولی مختار هستند که در مسیر زندگی به سمت جبهه حق یا باطل رو کنند و از جبهه دیگر روی گردان شوند ولی نمی توانند در آن واحد به هر دو جبهه اقبال نمایند و در این آیه می فرماید: خداوند برای هر شخصی دو قلب در وجودش قرار نداده که هم زمان بتوانند با یکی به سمتی و با دیگری به سمت دیگر ایمان بیاورد و یا به هر دو پشت کند و اگر تحت ولایت ولی حق نباشد حتماً تحت سرپرستی و ولایت باطل خواهد بود.</p>	۲۱
۱/۵	<p>الف) دلالت بر مشابَهت بر اساس رابطه نسبی و تولد از یک پدر و مادر می کند.(۰/۵)</p> <p>ب) دلالت بر مشابَهت از نوع مشابَهت در قبیله و محل زندگی دارد.(۰/۵)</p> <p>ج) دلالت بر مشابَهت بر اساس یکسان بودن دو طرف در یک دین و آیین دارد.(۰/۵)</p>	۲۲
۰/۷۵	<p>آیه شریفه می فرماید اموالتان را میان خودتان به باطل نخورید یعنی مال شما به منزله مال دیگری و مال دیگری به منزله مال شماست چون هر کدام از شما عضو یک پیکره هستید و با هم یک امت را تشکیل می دهید پس به حریم دیگران تجاوز نکنید که گویا به حریم خودتان تجاوز شده است.</p>	۲۳
۲۰	جمع بآرم	همکار محترم خداقوت

مدت امتحان: ۷۵ دقیقه	نام و نام خانوادگی:	رشته: علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و معارف قرآنی ۳
تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۹۸/۱۰/۲	ساعت شروع: ۱۰ صبح	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۹۸	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۱	به سؤالات مربوط به آیات پاسخ دهید. آیه شریفه «أَلَا يَذْكُرُ اللَّهُ تَطْمِئِنُّ الْقُلُوبُ»: (هر مورد ۰/۵) الف) به کدام یک از ویژگی های حیات طیبه اشاره می کند؟ ب) نکته ای که علامه طباطبایی (ره) در تفسیر آیه فوق به آن می پردازند، چیست؟	۱
۲	در آیه شریفه «یا ایها الذین آمنوا صبروا و صابروا و رابطوا و اتقوا الله لعلکم تفلحون» مفهوم «مصابره» و «مرباطه» را تعریف کنید و تفاوت آن دو را بنویسید.	۱
۳	آیه شریفه: «فاستخفَّ قومه فاطاعوه»: (هر مورد ۰/۵) الف) مراد از «استخفاف» چیست؟ ب) فرعون چگونه قوم خود را استخفاف می کرد؟	۱
۴	آیه «كان الناس أمة واحدة فبعث الله النبيين مبشرين و منذرين و أنزل معهم الكتاب بالحق ليحكم بين الناس فيما اختلفوا فيه ...» الف) منظور از «کتاب» در این آیه چیست؟ ب) براساس این آیه، هدف بعثت انبیاء چیست؟	۱
۵	به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید. (هر مورد ۰/۵) ۱- خداوند معیشت انسان ها را چگونه تأمین می کند؟ ۲- نقش «اجتماع» در زندگی انسان ها چیست؟ دو مورد بنویسید. ۳- علت مرگ و انقراض جوامع و امت ها چیست؟ ۴- معنای عبارت: «مؤمن ولی خداست» چیست؟ ۵- دو نوع «ولایت» که در هر جامعه ممکن است به وجود بیاید را نام ببرید. ۶- دو مورد از ویژگی های «جبهه حق» را نام ببرید.	۳
۶	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید. (هر مورد ۰/۵) الف) قرآن کریم، روش اولیای باطل را پرداختن صرف به معرفی می کند. ب) رهبران حق اساس تعامل خود با دیگران را قرار می دهند. ج) خدا فراموشی سبب می شود.	۱/۵
۷	واژه ها و اصطلاحات زیر را تعریف کنید. (هر مورد ۰/۵) الف) ولایت ب) اخوت ایمانی در قرآن ج) فاسق د) صیهر	۲
	ادامه سؤالات در صفحه دوم	

مدت امتحان: ۷۵ دقیقه	نام و نام خانوادگی:	رشته: علوم و معارف اسلامی	سوالات امتحان نهایی درس: علوم و معارف قرآنی ۳
تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۹۸/۱۰/۲	ساعت شروع: ۱۰ صبح	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۹۸	

ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۸	<p>صحيح يا غلط بودن عبارات زیر را مشخص کنید. (هر مورد ۰/۵)</p> <p>الف) خلافت و جانشینی انسان برای خدا، مختص حضرت آدم (ع) نیست و منظور نوع انسان است.</p> <p>ب) دانشمندی که تحت تسلط و حکومت طاغوت زندگی می کند و اختراعات او چرخ صنعت آن کشور را می گرداند در عین حال همه عبادات و دستورات خدا را انجام می دهد، فردی شایسته تقدیر و در دنیا و آخرت سعادت مند است.</p> <p>ج) نبرد مؤمنان در مقابل جبهه باطل، نبردی جمعی است.</p>	۱/۵
۹	<p>گزینه مناسب را انتخاب کنید و در پاسخ نامه بنویسید.</p> <p>۱ - کدام یک از عبارات زیر <u>نادرست</u> است؟</p> <p>الف) حیات طیبه از حیات همگانی جدا نیست و همراه آن است.</p> <p>ب) خداوند در بعضی از آیات، بلافاصله پس از بیان موضوع خلقت، به هویت اجتماعی انسان اشاره می کند.</p> <p>ج) انسان از طریق استدلال می تواند با حقیقت خدا مرتبط شود.</p> <p>د) حیات طیبه بر مدار ایمان شکل می گیرد.</p> <p>۲ - کدام عبارت قرآنی زیر بیانگر این مفهوم است که گرچه انسان ها در انتخاب «ولی» مختار هستند اما نمی توانند در آن واحد به هر دو جبهه اقبال کنند؟</p> <p>الف) والذین كفروا اولیاءهم الطاغوت (ب) ما جعل الله لرجل من قلبین فی جوفه</p> <p>ج) یوم ندعوا کل اناس با مامهم (د) الا ان اولیاء الله لا خوف علیهم و لا هم یحزنون</p>	۱
	<p>پاسخ کامل دهید.</p>	
۱۰	از ویژگی های پنج گانه «حیات دنیا» دو مورد را نام ببرید و ترجمه کنید.	۱
۱۱	منظور از واژه «قلب» در قرآن چیست؟ دو ویژگی آن را نام ببرید.	۱
۱۲	چرا انسان ها ناگزیر به تنظیم قوانین و مقررات هستند؟	۱
۱۳	منظور از «روح جمعی اجتماع» چیست؟ شرح دهید.	۱
۱۴	چرا خداوند قوم «لوط» را در قرآن سرزنش می کند و بعضی جوامع را می ستاید؟ این امر به کدام یک از ویژگی های اجتماع اشاره دارد؟	۱
۱۵	چرا در قرآن کریم از «امت اسلامی» به «نفس» تعبیر می کند؟ (مثلاً می فرماید: خودتان را نکشید).	۱
۱۶	آیا هدف بعثت انبیا صرفاً کار فرهنگی و تبلیغ بوده است؟ شرح دهید.	۱
	جمع نمره	۲۰
	پیروzbاشید	

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و معارف قرآنی ۳	رشته: علوم و معارف اسلامی
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۲
تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۱۰/۲	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۹۸	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	الف) طمأنینه و آرامش و اطمینان درونی (۰/۵) ب) چون متعلق فعل یعنی «بذکرالله» بر خود فعل یعنی تطمئن مقدم شده، انحصار آرامش در یاد خدا فهمیده می شود. یعنی دلها جز با یاد خدا آرامش نمی یابد. (۰/۵)	۱
۲	«مصابره» عبارت است از این که جمعیتی به اتفاق یکدیگر سختی ها را تحمل کنند و هر یک صبر خود را به صبر دیگری تکیه دهد (۰/۵) اما «مربطه» معنای اعم از «مصابره» دارد و به معنای برقراری ارتباط میان نیروهای افراد در جمیع شئون زندگی ایشان است. چه در حال سختی و چه در حال راحتی و خوشی (۰/۵)	۱
۳	الف) اهانت و سبک شمردن (۰/۵) ب) فرعون با دلایل واهی و غیر عقلانی و سبک شمردن عقل و اندیشه افراد قومش را به اطاعت از خود وا داشته بود (۰/۵)	۱
۴	الف) قانون الهی یا دین و شریعت (۰/۵) ب) سامان بخشیدن به اجتماع و اداره آن بر اساس قانون الهی یا تشکیل حکومت (۰/۵)	۱
۵	۱- به وسیله استخدام یکدیگر ۲- اجتماع انسان را رشد می دهد ۲- سبب شقاوت انسان می شود ۳- زمینه ساز رفتارهای اخلاقی است ۴- انسان را صاحب حیات طیبه می کند (دو مورد هر مورد ۰/۲۵) ۳- انحراف از مسیر حق و عدالت و روی آوردن به ظلم و ستم ۴- یعنی آن چنان به خدا نزدیک است که با شوق و رغبت همه دستورات خدا را اطاعت می کند. ۵- ولایت طاغوت یا باطل - ولایت خداوند یا حق ۶- ۱- همبستگی ایمانی بر مبنای اخوت دینی (۰/۲۵) ۲- شکل گیری ساختار حکومت بر محور ولی (۰/۲۵)	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
۶	الف) حیات دنیا و نیازهای مادی انسان ب) حفظ کرامت آن ها ج) خود فراموشی	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
۷	الف) عبارت است از نحوه ای خاص از نزدیکی ولی به افراد تحت ولایت خود که موجب نوعی خاص از حق تصرف و تدبیر امور از سوی ولی می شود. ب) میان مؤمنان از آن جهت که دین و آیین واحدی دارند پیوندی را قرارداد می کند که آثار اخلاقی و اجتماعی به دنبال دارد. ج) خارج شدن از دایره اطاعت الهی د) صهر به معنای داماد، منظور پیوندهایی است که از طریق ازدواج برقرار می شود.	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
۸	الف) صحیح ب) غلط ج) صحیح (هر مورد ۰/۵)	۱/۵
۹	۱- ج ۲- ب	۱ (هر مورد ۰/۵)

رشته : علوم و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و معارف قرآنی ۳	
تعداد صفحه : ۲	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۱۰/۲	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه ، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۹۸	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۰	۱- لعب = بازی ۲- لهو = سرگرمی و مشغول شدن به امور غیر مهم ۳- زینت = آراستگی ۴- تفاخر بین خودتان = فخر فروشی به یکدیگر ۵- تکاثر در اموال و اولاد = افزون خواهی در مال و فرزندان (دو مورد هر مورد ۰/۵)	۱
۱۱	قلب عطیه ای الهی است که خداوند در انسان به ودیعه گذاشته مرکز هدایت یا ضلالت است . (۰/۵) دو ویژگی: ۱- قلب ، ابزار علم و ادراک ۲- جایگاه ایمان ۳- محل احساسات باطنی (دومورد هر مورد ۰/۲۵)	۱
۱۲	با رشد علم و قدرت در بشر ، برای رسیدن به سود بیشتر ، تعاون را زیر پا نهاد و طبقات ضعیف را برای رسیدن به اهداف خود به خدمت گرفت و اختلاف میان طبقات اجتماعی انسان ها بیشتر شد . این اختلافات ، کیان اجتماع را تهدید می کرد . اینجا بود که انسان ها برای دوام زندگی شان ناگزیر به تنظیم مقررات شدند .	۱
۱۳	روح جمعی ترکیبی از اندیشه ها ، عواطف ، اندیشه ها و خواست ها و اراده های افراد جامعه است که بر سرنوشت افراد جامعه مؤثر است . یا هر جامعه فهم و اندیشه خاصی دارد عمل و عصیان و نامه عمل مخصوص به خود و دارای اجلی معین است . این حیات را روح جمعی می گویند .	۱
۱۴	چون قوم لوط بر مبنای سنت نادرست و زشت خود ، عملاً حق طبیعی ازدواج را از خود سلب کرده بودند (۰/۵) بعضی جوامع را به سبب اعمال نیک آن ها می ستایند و از فهم صحیح آن جامعه حکایت می کند (۰/۲۵) درک امت ها و عمل بر اساس آن (۰/۲۵)	۱
۱۵	چون امت اسلامی به منزله نفس واحده و عضو یک پیکره اند و یک واقعیت منسجم و هماهنگ هستند و اگر کسی دیگری را کشت مانند خودکشی است .	۱
۱۶	خیر - ایشان به دنبال تشکیل حکومت الهی در جامعه بوده است و تبلیغ بخشی از کار پیامبران است چون بدون حکومت ، دین نمی تواند اثر داشته باشد، و رسالت آن ها کامل نمی شود .	۱
	جمع نمره	۲۰
همکاران محترم : لطفاً به پاسخ های صحیح و منطقی و مفهومی دیگر نمره تعلق گیرد .		

تعداد صفحه : ۲	نام و نام خانوادگی :	رشته : علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و معارف قرآنی ۳
مدت امتحان: ۷۵ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۳/۱۸	ساعت شروع: ۸ صبح	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	---------------------------	------

..... سوالات بخش الزامی		
دانش آموز عزیز: برای کسب ۱۶ نمره ، به سؤال های ۱ تا ۴ پاسخ دهید.		
	به سؤالات مربوط به آیات پاسخ دهید:	
۱	۱- «الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ لَهُمُ الْبُشْرَىٰ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ» الف) بر اساس این آیه اولیاء خدا چگونه توانسته اند زندگی صحیح در پیش گیرند؟ ب) چه بشارتی به اولیاء خدا داده می شود؟	۱
۱/۵	۲- «وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنْسَاهُمْ أَنْفُسَهُمْ أُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ» الف) بر طبق این آیه، سبب خود فراموشی چیست؟ ب) خود فراموشی به چه معناست؟ ج) خداوند چنین فردی را چگونه معرفی می کند؟	۱/۵
۱	۳- «فَاعْرِضْ عَنْ مَنْ تَوَلَّىٰ عَنْ ذِكْرِنَا وَلَمْ يُرِدْ إِلَّا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا» با توجه به این آیه نقص اساسی اندیشه های بشری چیست؟	۱
۱	۴- «أَلَمْ تَرَوْا أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَّا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ» بر اساس این بخش از آیه تسخیر موجودات برای انسان به چه معناست؟	۱
۰/۵	۵- خداوند در این آیه به کدام یک از ویژگی های شخصیت اجتماعی انسان اشاره می کند؟ «زَيْنًا لِّكُلِّ أُمَّةٍ عَمَلُهُمْ».	۰/۵
۱	۶- توضیح دهید که این آیه بیانگر کدام یک از ویژگی های حیات طیبه است؟ «فِيمَا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنْ تَبِعَ هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ».	۱
۱	۷- بر اساس این آیه ، معیشت میان انسان ها چگونه تقسیم می شود؟ «وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَتَّخِذَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا سَخِرِيًّا».	۱
۰/۵	۸- پاسخ خداوند به ملائکه که « آیا کسی را در زمین خلیفه قرار می دهی که در زمین فساد می کنند» چه بود؟ الف) وما منا له مقام معلوم ب) إني اعلم ما لا تعلمون ج) إني جاعل في الارض خلیفه د) وَ نَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي	۰/۵
۲	واژه ها و عبارات قرآنی را معنی کنید. ۱- زینت ۲- طیبیات ۳- همی دارالقرار ۴- حیات طیبه ۵- سلیم ۶- مصابرة	۳
	ادامه سؤال ها در صفحه دوم	

تعداد صفحه : ۲	نام و نام خانوادگی :	رشته : علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و معارف قرآنی ۳
مدت امتحان: ۷۵ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۳/۱۸	ساعت شروع: ۸ صبح	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۳	<p>صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را مشخص کنید.</p> <p>۱- خداوند در این آیه «إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً» فقط خلافت حضرت آدم «ع» را به ملائکه خبر می دهد.</p> <p>۲- «لهو» به معنای سرگرمی و مشغول شدن به امور غیر مهم است.</p> <p>۳- در واقع جهان بینی انسان بر اساس شناخت از خود، شکل می گیرد.</p> <p>۴- برپایی حکومت دینی همراه با موعظه و داوری است.</p>	۲
۴	<p>به سؤالات زیر پاسخ کامل دهید.</p> <p>۱- با ذکر دو دلیل بگویید که چرا ملائکه ظرفیت جانشینی خداوند را ندارند؟</p> <p>۲- از منظر قرآن ، قلب چه ویژگی هایی دارد؟ توضیح دهید.</p> <p>۳- قرآن درباره ی عمر و اجل امت ها چه می فرماید؟</p> <p>۴- چرا خداوند کشتن شتر صالح را به همه ی آن قوم نسبت می دهد؟</p>	۱ ۱ ۱ ۰/۵
۵	<p>..... سؤالات بخش انتخابی</p> <p>دانش آموز عزیز: برای کسب ۴ نمره ، از ۸ قسمت سؤال زیر فقط ۴ سؤال را به دلخواه انتخاب و پاسخ دهید.</p> <p>۱- معنای سجده ی ملائکه در مقابل آدم چیست؟</p> <p>۲- خداوند در قرآن چه واژگانی را برای بیان ویژگی های حیات دنیایی به کار می برد؟ (ذکر ۴ مورد)</p> <p>۳- برطبق این آیه «الَّذِينَ ضَلَّ سَعِيَّهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا» زیان کارترین افراد چه کسانی هستند؟</p> <p>۴- چه ارتباطی بین قلب انسان و قدرت تشخیص حق از باطل وجود دارد؟</p> <p>۵- قرآن کریم ، عنصر اساسی در رسیدن به هدف توحیدی را چه می داند ؟ چرا؟</p> <p>۶- با توجه به این آیه «لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ» نوع تعامل جبهه حق با انسان ها چگونه است؟</p> <p>۷- چرا خداوند در قرآن امت اسلامی را به «نفس» تعبیر می کند؟</p> <p>۸- دلیل تأکید قرآن در بیان ویژگی های جبهه ی حق چیست؟</p>	۱ ۱ ۱ ۱ ۱ ۱ ۱ ۱
	پیروزباشید	جمع نمره ۲۴

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و معارف قرآنی ۳	رشته: علوم و معارف اسلامی
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۲
تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۳/۱۸	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خردادماه سال ۱۳۹۹	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	<p>پاسخ سؤال های بخش الزامی:</p> <p>۱- الف- با ایمان به خداوند و با تقوا پیشه کردن. ۰/۵ ب- در هر دو حیات (دنیا و آخرت) مسروند. ۰/۵</p>	۱
۱/۵	<p>۲- الف- خدا فراموشی ۰/۵ ب- یعنی فرد آن روح الهی را که خدا به او بخشیده است از یاد می برد و رشد خود را در پرورش همین بعد جسمانی و طبیعی می داند. ۰/۵ ج- فاسق ۰/۵</p>	۱/۵
۱	۳- غافل شدن از یاد خدا- فقط رفاه و آسایش دنیوی را طلبیدن (هر مورد ۰/۵)	۱
۱	۴- خداوند آنها را وسیله قرار داده است تا انسان برای رسیدن به منافعش از آنها استفاده کند.	۱
۰/۵	۵- درک امت ها و عمل بر اساس آن	۰/۵
۱	۶- طمانینه و آرامش درونی- انسان ها با پیروی از هدایت الهی زندگی خود را بر ایمان و عمل صالح بنا می کنند از حیات طیبه برخوردار می شوند و از جمله آثار پیروی از این هدایت رهایی از هر گونه خوف و حزن می باشد.	۱
۱	۷- به وسیله ی استخدام یکدیگر ، به این صورت که افراد برای رفع نیازهایشان به صورت متقابل یکدیگر را به خدمت می گیرند و اساس زندگی را تعاون و یاری یکدیگر قرار می دهند.	۱
۰/۵	۸- گزینه ب	۰/۵
۲	<p>۱- زینت: آراستگی و آرایش- چیزی مرغوب و زیبا ضمیمه ی چیز دیگر شود تا او را زیبا و جذاب کند. ۰/۵ ۲- طیبیات: چیزی که سازگار با طبع و علاقه ی انسان باشد. ۰/۵ ۳- هی دار القرار: آخرت سرای همیشگی است. ۰/۵ ۴- حیات طیبه: حیات حقیقی انسان که فراتر از حیات دنیاست و غیر از حیات همگانی است اما از ان جدا نیست. ۰/۵ ۵- سلیم: مقابل خصومت و دشمنی است و موافقت شدید در ظاهر و باطن. ۰/۵ ۶- مصابرة: جمعیتی به اتفاق یکدیگر سختی ها را تحمل کنند و هر یک صبر خود را به صبر دیگری تکیه دهد. ۰/۵</p>	۳
۲	<p>۱- غلط ۲- صحیح ۳- صحیح ۴- صحیح (هر مورد ۰/۵)</p>	۲

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و معارف قرآنی ۳	رشته: علوم و معارف اسلامی
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۲
تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۳/۱۸	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خردادماه سال ۱۳۹۹	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۴	<p>۱- ملائکه ویژگی هایی دارند که ظرفیت جانیشینی خدا را ندارند از جمله: ملائکه فاقد شهوت و غضب است و تعارضی بین عقل و غضب ایجاد نمی شود - ملائکه فاقد اختیارند و کاملاً مطیع اوامر الهی هستند.</p> <p>۲- قلب ابزار علم و درک است، قرآن با تعبیری چون تعقل و تفقه درک و فهم را به قلب نسبت می دهد و آن را ابزار فهم معرفی می کند. قرآن قلب را سرزمین ایمان می داند و فرد مؤمن را فردی می داند که اعتقاد و ایمان به خدا در قلب او است.</p> <p>۳- مرگ امت ها هم مانند مرگ افراد در زمان مشخصی پایان می پذیرد و تخلف ناپذیر است. این زمان نه پیش افتادنی است و نه پس افتادنی و این مرگ به صورت دفعی است.</p> <p>۴- از منظر قرآن روح جمعی در سرنوشت افراد جامعه تأثیر دارد تا آن جا که گاه کار یک فرد به همه ی جامعه نسبت داده می شود.</p>	۰/۵
۵	<p>پاسخ سؤال های بخش انتخابی:</p> <p>۱- به این معنا نیست که رو به روی ادم پیشانی بر خاک نهد. در واقع در مقابل مقام آدم یعنی مقام انسانیت خضوع و کرنش کردند و خود را در خدمت انسان و رشد او قرار دادند.</p> <p>۲- لعب - لهو - زینت - تفاخر - تکاثر</p> <p>۳- کسانی که تصور می کردند که پرداختن صرف به مظاهر مادی، به ارزش «من» او می افزاید. در نتیجه سعی و تلاش آنها گم می شود.</p> <p>۴- قلب انسان ابزار شناخت حقایق است که در سایه ی تزکیه و تقوا می تواند به حدی از شایستگی برساند که معارف و حقایق فراوانی را درک کند و قدرت تشخیص حق از باطل را به دست آورد.</p> <p>۵- امام - زیرا او می تواند جامعه ای را که هدف توحیدی دارد به هدف و مقصدش برساند و از انحراف آن جلوگیری کند و هویت جامعه چیزی جز شخصیت رهبر آن نیست.</p> <p>۶- رهبران حق اساس تعامل خود با دیگران را حفظ کرامت آنها قرار می دهند و همواره بزرگداشت انسان ها را مد نظر دارند.</p> <p>۷- زیرا امت اسلامی به منزله ی یک نفس هستند. امت اسلامی اجزای یک واقعیت و یک پیکره هستند و ابعاض یک پیکر از یکدیگر جدا نیستند لذا می فرماید: خودتان را نکشید - از خودتان عیب جویی نکنید.</p> <p>۸- زیرا تلاش برای تحقق این ویژگی ها در جامعه ی دینی، مقدمه ساز پیروزی نهایی حق در جامعه یا همان ظهور خواهد بود.</p>	
	جمع نمره	۲۴
همکاران محترم: لطفاً به پاسخ های صحیح و منطقی و مفهومی دیگر نمره تعلق گیرد.		

سؤالات امتحان نهایی درس:	رشته : علوم و معارف اسلامی	نام و نام خانوادگی :	تعداد صفحه : ۲
علوم و معارف قرآنی ۳	ساعت شروع: ۸ صبح	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۵/۲۲	مدت امتحان: ۷۵ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه			
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
 بخش الزامی..... دانش آموز عزیز : به سؤالات زیر (۱ تا ۱۳) برای کسب ۱۶ نمره پاسخ دهید .	
۱	واژه ها و اصطلاحات قرآنی زیر را معنا کنید. الف (لهُو ب (حزن پ (شعب ت (کتاب ث (مرابطه ج (لا یستأخرون ساعة و لا یستقدمون	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
۲	صحيح يا غلط بودن عبارات زیر را مشخص کنید . الف (حیات دنیا به طور مطلق مذموم نیست ، بلکه برای رفع نیازهای جسمانی ، امری ضروری است . ب (اجتماع بشری است که فقط می تواند جایگاهی برای شکل گیری حیات دنیایی انسان باشد . ج (اغلب احکام اسلامی نه برای زندگی فردی بلکه برای جامعه وضع شده است . د (صبر به صورت مطلق شامل صبر بر سختی ها و صبر در راه اطاعت خداست . هـ (قرآن در داستان قوم ثمود ، کشتن شتر صالح را به همه آن قوم نسبت می دهد .	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
۳	بر اساس این آیه «یا ایها الذین آمنوا ان تتقوا الله یجعل لکم فرقانا» یکی از مهم ترین ویژگی های حیات طیبه چیست؟	۰/۷۵
۴	از انواع احساسات و عواطفی را که در قرآن به قلب نسبت داده شده ، در این آیه مشخص کنید. «وَيَذُوبُ عَيْظَ قُلُوبِهِمْ وَيَتُوبُ اللَّهُ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ»	۰/۵
۵	با توجه به آیه «وَتَرَىٰ كُلَّ أُمَّةٍ جَائِيَةً كُلُّ أُمَّةٍ تُدْعَىٰ إِلَىٰ كِتَابِهَا الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ» منظور از کتاب چیست؟	۱
۶	بر اساس این آیه به سؤالات زیر پاسخ دهید. « وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا فَجَعَلَهُ نَسَبًا وَصِهْرًا وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيرًا» الف) هدف از تشکیل خانواده چیست؟ ب) منظور از نَسَب چیست؟ ج) مراد از صِهْر چیست؟	۱/۵
	ادامه سؤال ها در صفحه دوم	

سؤالات امتحان نهایی درس:	رشته : علوم و معارف اسلامی	نام و نام خانوادگی :	تعداد صفحه : ۲
علوم و معارف قرآنی ۳	ساعت شروع: ۸ صبح	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۵/۲۲	مدت امتحان: ۷۵ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه			
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	---------------------------	------

۷	بر اساس این آیه خداوند به پیامبر خود دستور می دهد که از چگونه افرادی دوری کنند؟ «فَاعْرِضْ عَنْ مَنْ تَوَلَّعَ ذِكْرَنَا وَلَمْ يُرِدْ إِلَّا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا»	۱
۸	بر طبق این آیه چرا خداوند زمین را مسخر جانشین خود قرار داده است؟ «هُوَ أَنشَأَكُم مِّنَ الْأَرْضِ وَاسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا»	۰/۷۵
۹	علامه طباطبائی در تفسیر این آیه چه می فرماید؟ « قَالُوا لَقَدْ عَلِمْتَمَا لَنَا فِي بَنَاتِكَ مِنْ حَقٍّ » قوم لوط گفتند: به تحقیق تو می دانی که برای ما در دخترانت حقی نیست.	۱
۱۰	چرا حیات طیبه پیوندی ناگسستنی با قلب انسان دارد؟	۱
۱۱	خداوند چگونه معیشت را میان انسان ها تقسیم کرده است؟	۱
۱۲	تفاوت اصلی برنامه ی انبیاء با اندیشه های بشری و مادی چیست؟	۱
۱۳	منظور از روح جمعی اجتماع چیست؟	۱

..... سؤالات بخش انتخابی

دانش آموز عزیز: برای کسب ۴ نمره از سؤال (۱۴ تا ۲۱) فقط ۴ سؤال را به دلخواه انتخاب و پاسخ آن را با ذکر شماره سؤال در پاسخ نامه بنویسید .

۱۴	قرآن واژه ی « ولی » را چگونه معرفی می کند؟	۱
۱۵	آیه ی « فاعفُ عنهم و استغفر لهم و شاورهم فی الامر» بیانگر کدام یک از ویژگی های اولیای حق می باشد؟	۱
۱۶	از نظر معنایی چه رابطه ای میان مفهوم اخوت و ولایت وجود دارد؟	۱
۱۷	با توجه به آیه ی «وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ» یکی از موانع جدی بر سر راه تحقق وحدت در جامعه چیست؟	۱
۱۸	با توجه به جنبه ی طبیعی و مادی انسان ، آیا او می تواند مظهر و نمایانگر صفات خداوند باشد؟	۱
۱۹	تسخیر موجودات برای انسان به چه معناست؟	۱
۲۰	چرا انسان دچار خود فراموشی می شود؟	۱
۲۱	مؤمنان چگونه در حیات طیبه به طمأنینه و آرامش درونی می رسند؟	۱
۲۴	جمع نمره	۲۴

پیروباشید

رشته : علوم و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس : علوم و معارف قرآنی ۳	
تعداد صفحه : ۲	تاریخ امتحان : ۱۳۹۹/۵/۲۲	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	پاسخ سؤال های بخش الزامی :	
۱	الف) به معنای سرگرمی و مشغول شدن به امور غیر مهم است. ب) اندوه از دست دادن چیزی از گذشته است. پ) قبیله ی بزرگ و او پدر همه ی قبیله هاست. ت) هر حکم و قانونی که پیروی از آن واجب باشد. (قانون الهی یا همان دین و شریعت) ث) برقراری ارتباط میان نیروهای افراد در جمیع شئون زندگی چه در حال سختی و چه راحتی. ج) این زمان (عمر و اجل امت ها) نه پیش افتادنی است و نه پس افتادنی.	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
۲	الف) صحیح ب) غلط ج) صحیح د) غلط هـ) صحیح (هر مورد ۰/۵)	۲/۵
۳	فزونی علم و آگاهی (۰/۲۵) مؤمنانی که از حیات طیبه برخوردارند از آگاهی و درکی فزون تر و عمیق تر از دیگران برخوردارند . (۰/۵)	۰/۷۵
۴	خشم (غیظ)	۰/۵
۵	با توجه به این آیه نه تنها افراد هر کدام کتاب و سرنوشتی مخصوص به خود دارند (۰/۵) بلکه جوامع نیز که با فرهنگ و اعتقادات و علایق مشترک با هم زندگی می کنند کتاب مخصوص به خود دارند . (۰/۵)	۱
۶	الف) تداوم نسل و ایجاد واحدهای بزرگتر اجتماعی. (۰/۵) ب) پیوندی است که در میان انسان ها از طریق زاد و ولد بوجود می آید. (۰/۵) ج) پیوندهای است که از طریق ازدواج میان دو طایفه برقرار می شود. (۰/۵)	۱/۵
۷	از افرادی که حد نگاه و شناخت آن ها دنیاگراانه است و فقط محصور به حیات دنیاست چرا که این حیات دنیا آخرین حد شناخت آنهاست.	۱
۸	تا با تصرف و ایجاد تغییراتی در آن بتواند از فوایدش بهره مند شود، خداوند قدرت آبادانی زمین را به انسان عطا کرده تا در مقام جانشینی خداوند زمین را آباد کند و محیط زیست را سامان بخشید.	۰/۷۵
۹	هنگامی که انجام عملی در میان مردم سنت جاریه شود حق هم برای آنان در آن عمل ثابت می شود و وقتی ترک عملی سنت جاریه شود حق ارتکاب آن نیز از آن مردم سلب می شود.	۱
۱۰	حیات طیبه حیاتی است که بر مدار ایمان شکل می گیرد و ایمان نیز امری درونی و قلبی است. پس حیات طیبه با قلب ارتباط ناگسستنی دارد.	۱
۱۱	خداوند معیشت انسان ها را به وسیله ی استخدام یکدیگر تامین می کند به این صورت که اولاً در جامعه افراد برای رفع نیازهایشان یکدیگر را به صورت متقابل به خدمت می گیرند و ثانیاً اساس زندگی را تعاون و یاری یکدیگر قرار می دهند.	۱

رشته : علوم و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس : علوم و معارف قرآنی ۳	
تعداد صفحه : ۲	تاریخ امتحان : ۱۳۹۹/۵/۲۲	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه سراسرکشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۲	برنامه انبیاء بهترین قانون و برنامه را برای جامعه سازی و سازماندهی امور اجتماعی دارد و هم دقیق ترین برنامه را برای انسان سازی و معنویت یکایک انسان ها ارائه کرده است ولی اندیشه های بشری بدون معنویت و حیات طیبه انسانی حتی با بهترین قوانین هم نمی تواند وحدت ، آزادی و عدالت اجتماعی را ایجاد کند.	۱
۱۳	روح جمعی در یک جامعه ترکیبی از اندیشه ها ، عواطف، خواسته ها و اراده های افراد آن جامعه است که هویت جدیدی را تشکیل می دهد و جهت گیری های کلی و عمومی زندگی آنها را تعیین خواهد کرد.	۱
پاسخ سؤال های بخش انتخابی :		
مصحح گرامی اگر دانش آموز به بیش از ۴ سؤال انتخابی پاسخ داده باشد ، فقط ۴ سؤال اول را تصحیح نمایید .		
۱۴	قرآن از آن عنصری که توده های مردم را بر محور حق یا باطل گرد می آورد و به سوی هدف مشخصی (نور یا ظلمت) سوق می دهد با عنوان ولی یاد می کند.	۱
۱۵	ولی حق در جامعه باید به فعال کردن عقل و اندیشه انسان ها بپردازد. ولی خدا با مشورت کردن با افراد جامعه عقل های ایشان را پویا می سازد و همت آن ها را در انجام دادن امور اجتماعی تقویت می کند.	۱
۱۶	در مفهوم اخوت مانند ولایت نوعی پیوند و اتحاد میان طرفین وجود دارد که همان یکسانی طرفین در یک دین و آیین است.	۱
۱۷	یکی از آسیب های جامعه ی امروز این است که عده ای خود را تحت ولایت الهی و ولی حق می دانند . حال آنکه اجتناب و برائت لازم را از ولایت طاغوت ندارند.	۱
۱۸	بله زیرا انسان مرکب از جسم و روح است. حقیقت انسان فراتر از جسم اوست . حقیقتی که با وجود آن انسان شایسته ی مقام جانشینی خداست	۱
۱۹	به این معناست که خداوند موجودات را وسیله قرار داده است تا انسان برای رسیدن به منافعش از آن ها استفاده کند.	۱
۲۰	انسان در واقع با فراموشی خدا، روح الهی را که خدا به او بخشیده است از یاد می برد و رشد خود را در پرورش همین بعد جسمانی و طبیعی خلاصه می کند این حالت خود فراموشی نامیده می شود.	۱
۲۱	آن ها خود را از تعلقات حیات دنیا رها می کنند به چیزی جز خدا دل نمی بندند، زیرا غیر خدا قابل زوال و نابودی است و اگر چیزی از بهره های مادی را از دست بدهند به خدا توکل می کنند، لذا هیچ گاه ترسان و اندوهگین نمی شوند.	۱
۲۴	جمع نمره	
همکاران محترم : لطفاً به پاسخ های صحیح و منطقی و مفهومی دیگر نمره تعلق گیرد .		

تعداد صفحه : ۲	نام و نام خانوادگی :	رشته : علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و معارف قرآنی ۳
مدت امتحان: ۷۵ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۰/۱۵	ساعت شروع: ۱۰ صبح	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۹	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۱	اصطلاحات زیر را تعریف کنید. الف) حیات طیبه ب) صیهر	۱
۲	عبارات صحیح و غلط را مشخص کنید. الف) علاوه بر افراد، جوامع نیز کتابی مخصوص به خود داشته و در روز قیامت به سوی آن فرا خوانده می شوند. ب) قوم ثمود عملاً حق طبیعی ازدواج را از خود سلب نموده بودند.	۱
۳	هر یک از این آیات بیانگر کدام یک از ویژگی های قلب می باشد؟ الف) إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ. ب) أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَتَكُونَ لَهُمْ قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَا أَوْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا ۚ فَإِنَّهَا لَا تَعْمَى الْأَبْصَارُ وَلَكِن تَعْمَى الْقُلُوبُ الَّتِي فِي الصُّدُورِ.	۱
۴	چرا خداوند در کنار تبشیر و انذار، سخن از حاکمیت کتاب و انبیاء الهی به میان می آورد؟	۰/۵
۵	منظور از « اجل امت ها » چیست؟	۰/۵
۶	در قرآن، « صبر » بر چند دسته تقسیم می شود؟	۰/۷۵
۷	این بخش از آیه به چه معناست؟ « نَحْنُ قَسَمْنَا بَيْنَهُمْ مَعِشَتَهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا »	۰/۵
۸	سجده ی ملائکه بر انسان چگونه است؟	۰/۵
۹	در هر جامعه ممکن است چند نوع ولایت به وجود آید؟ نام ببرید.	۰/۵
۱۰	از ویژگی های جبهه ی حق دو ویژگی را بنویسید.	۰/۵
۱۱	دقیق ترین معنا برای «الحياة الدنيا» چیست؟	۰/۵
۱۲	چه کسانی در زندگی زمینی در تنگی و فشار قرار می گیرند؟ «معیشت ضنک»	۰/۵
۱۳	مدیریت اراده انسان ها در جامعه به دست کیست و چگونه تحقق می یابد؟	۱/۵
۱۴	چرا در قرآن از امت اسلامی به « نفس » تعبیری کند؟	۱
۱۵	نظر قرآن راجع به عاقبت و سرانجام جبهه حق و باطل چیست؟	۱/۲۵
۱۶	مراد از امام در این آیه چیست؟ آن را توضیح دهید. «يَوْمَ نَدْعُو كُلَّ أُنَاسٍ بِإِمَامِهِمْ».	۱/۵
	ادامه سؤال ها در صفحه دوم	

تعداد صفحه : ۲	نام و نام خانوادگی :	رشته : علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و معارف قرآنی ۳
مدت امتحان: ۷۵ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۰/۱۵	ساعت شروع: ۱۰ صبح	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۹	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۱۷	این آیه بیانگر کدام یک از کیفیت تعامل اولیای حق و باطل با انسان ها می باشد؟ «فَاسْتَخَفَّ قَوْمَهُ فَاطَاعُوهُ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ».	۱
۱۸	با توجه به آیه ی « وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ » یکی از موانع جدی بر سر راه تحقق وحدت در جامعه چیست؟	۱/۲۵
۱۹	قرآن کریم در داستان قوم ثمود چگونه به روح جمعی اجتماع اشاره می فرماید؟	۰/۷۵
۲۰	تفسیر علامه طباطبایی درباره ی واژه ی « مصابره » و « مرابطه » را بنویسید.	۱
۲۱	در آیه : كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّينَ مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَأَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيُحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ فِي مَا اختلفُوا فِيهِ الف) منظور از کتاب در این آیه چیست؟ ب) براساس این آیه هدف بعثت انبیاء چیست؟	۱
۲۲	از نظر قرآن انسان موجودی اجتماعی است یا فردی، توضیح دهید.	۱
۲۳	با توجه به این آیه به سوالات پاسخ دهید. قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا الَّذِينَ ضَلَّ سَعِيَّهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا. الف) زیان کار ترین افراد چه کسانی هستند؟ ب) خسیر به چه معناست ؟	۰/۵ ۰/۵
۲۰	جمع نمره	پیروز باشید

کتاب آواز ندهد: فرزانه باستانی و محمدرضا عادل خانی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و معارف قرآنی ۳	رشته: علوم و معارف اسلامی
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۲
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۹	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	الف) حیاتی است که بر مدار ایمان شکل می گیرد و ایمان نیز امری درونی و قلبی است. پس حیات طیبه پیوندی ناگسستنی با قلب انسان دارد. ۰/۵ ب) در لغت به معنای داماد، پیوندهای که از طریق ازدواج میان دو طایفه برقرار می شود. ۰/۵	۱
۲	الف) ص ب) غ هر کدام ۰/۵	۱
۳	الف) قلب محل احساسات باطنی ب) قلب ابزار علم و ادراک هر کدام ۰/۵	۱
۴	تا ضرورت برپایی حکومت دینی همراه با کار فرهنگی را متذکر شود. ۰/۵	۰/۵
۵	منظور حیات و زندگی جوامع و ملت هاست که در زمان مشخص پایان می پذیرد و یک اجل دفعی است. ۰/۵	۰/۵
۶	صبر بر سختی ها - صبر در اطاعت خدا - صبر بر ترک گناهان (هر مورد ۰/۲۵) ۰/۷۵	۰/۷۵
۷	یعنی تقسیم معیشت میان انسان ها به دست خداست. او معیشت ایشان را به وسیله ی استخدام یکدیگر تامین می کند. ۰/۵	۰/۵
۸	ملائکه در مقابل مقام انسانیت خضوع و کرنش کردند و در خدمت و رشد انسان قرار گرفتند. ۰/۵	۰/۵
۹	ولایت طاغوت یا باطل - ولایت خداوند یا حق (هر مورد ۰/۲۵) ۰/۵	۰/۵
۱۰	همبستگی ایمانی بر مبنای اخوت دینی - شکل گیری ساختار حکومت بر محور ولی (هر مورد ۰/۲۵) ۰/۵	۰/۵
۱۱	ترکیب وصفی است. به معنای زندگی پایین تر و ناچیزتر ۰/۵	۰/۵
۱۲	کسانی که از ایمان روی گردان هستند و دنیا را مطلوب خود قرار دادند و روز به روز آن را توسعه بیشتری می دهند. ۰/۵	۰/۵
۱۳	ولی ، چنین شخصی که افراد جامعه او را به عنوان سرپرست پذیرفته اند و تدبیر امور زندگی فردی و اجتماعی خود را به او سپرده اند به تدریج نظام زندگی شان بر مبنای اراده و خواست ولی شکل می گیرد. ۱/۵	۱/۵
۱۴	چون امت اسلامی به منزله نفس واحده و عضو یک پیکره اند و یک واقعیت منسجم و هماهنگ هستند. ۱	۱
۱۵	سرانجام روزی این مقابله و درگیری میان جبهه حق و باطل به پایان می رسد و در آن روز شاهد پیروزی و غلبه نهایی جبهه حق و تشکیل حکومت جهانی اسلام خواهیم بود. ۱/۲۵	۱/۲۵
۱۶	امام کسی است که مردم رهبری او را در راه حق یا باطل پذیرفته اند (۰/۵) و خط اصلی یک جامعه را رهبر آن جامعه تعیین می کند (۰/۵) و در روز قیامت هر گروهی را به امام و مقتدایش می شناسند و فرا می خوانند. (۰/۵) ۱/۵	۱/۵
۱۷	اولیای باطل همراه با استبداد رأی به دنبال تعطیل کردن قدرت عقل و اندیشه بشر بوده اند؛ از جمله فرعون که با دلائل کاملاً واهی و غیر عقلانی قومش را به اطاعت از خود واداشته بود. ۱	۱
۱۸	این است که عده ای خود را تحت ولایت الهی و ولی حق می دانند حال آنکه اجتناب و برائت لازم را از ولایت طاغوت ندارند و این یکی از موانع جدی بر سر راه تحقق وحدت در جامعه است. ۱/۲۵	۱/۲۵

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و معارف قرآنی ۳	رشته: علوم و معارف اسلامی
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۲
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۹	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۹	خداوند در قرآن کشتن شتر صالح را که به ظاهر توسط یک نفر انجام شده به همه آن قوم نسبت می دهد و برای آن عمل همه آن قوم را مستحق عذاب می داند و این بیانگر تأثیر روح جمعی در سرنوشت افراد از نظر قرآن است.	۰/۷۵
۲۰	مصاברה عبارت است از اینکه جمعیتی به اتفاق یکدیگر سختی ها را تحمل کنند و هر یک صبر خود را به صبر دیگری تکیه دهد. (۰/۵) مرابطه معنایی اعم از مصاברה دارد و به معنای برقراری ارتباط میان نیروهای افراد در جمیع شئون زندگی چه در حال سختی و چه در حال راحتی و خوشی. (۰/۵)	۱
۲۱	الف) قانون الهی یا دین و شریعت ۰/۵ ب) سامان بخشیدن به اجتماع و اداره آن بر اساس قانون الهی یا تشکیل حکومت. ۰/۵	۱
۲۲	اجتماعی، خداوند علاقه فطری و نیازهای طبیعی در وجود انسان قرار داده که این علائق و نیازها انسان را به زندگی اجتماعی می کشاند. لذا خداوند انسان ها را به شعوب و قبائل تقسیم کرده و بعد از خلقت انسان به هویت اجتماعی او اشاره می کند.	۱
۲۳	الف) افرادی که تصور می کنند تنها زینت ها و مظاهر مادی به ارزش (من) آنها می افزاید، لذا تلاششان را در این راه صرف کردند در حالی که نتیجه سعی و تلاش آنها گم می شود. ۰/۵ ب) زیان کردن در اصل مال و سرمایه - این افراد در اصل سرمایه خود یعنی عمرشان ضرر کردند. ۰/۵	۱
	جمع نمره	۲۰
همکاران محترم: لطفاً به پاسخ های صحیح و منطقی و مفهومی دیگر نمره تعلق گیرد.		

تعداد صفحه : ۲	نام و نام خانوادگی :	رشته : علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس : علوم و معارف قرآنی ۳
مدت امتحان: ۷۵ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۲/۲۸	ساعت شروع: ۸ صبح	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۰	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	---------------------------	------

۱	<p>گزینه صحیح را بیابید و در پاسخنامه بنویسید.</p> <p>۱ - آیه « إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَّتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ... » به کدام یک از ویژگی های قلب اشاره می کند؟</p> <p>الف (قلب ابزار علم ب) قلب جایگاه ایمان ج) قلب محل احساسات باطنی د) قلب محل احساسات ظاهری</p> <p>۲ - آیه « إِذْ جَاءَ رَبَّهُ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ » به کدام یک از مهم ترین ویژگی های حیات طیبه اشاره دارد ؟</p> <p>الف (فزونی علم ب) مسالمت و مدارا ج)طمأنینه و آرامش د) همه موارد</p> <p>۳ - کدام عبارت قرآنی زیر بیانگر این مفهوم است که گرچه انسان ها در انتخاب « ولی » مختارند اما نمی توانند در آن واحد به هر دو جبهه اقبال کنند ؟</p> <p>الف (وَالَّذِينَ كَفَرُوا أُولِيَاؤُهُمُ الطَّاغُوتُ ب) (يَوْمَ نَدْعُو كُلَّ أَنَسٍ بِإِمَامِهِمْ</p> <p>ج) (لَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ . د) (مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ مِنْ قَلْبَيْنِ</p>	۱/۵
۲	<p>عبارات صحیح و غلط را بیابید و در پاسخنامه بنویسید .</p> <p>الف (ظهور یک کودتا یا انقلاب بدون پشتوانه است.</p> <p>ب) نبرد مؤمنان در مقابل جبهه باطل نبرد جمعی است.</p> <p>ج) دانشمندی که تحت حکومت طاغوت زندگی می کند و اختراعات او چرخ صنعت آن کشور را می گرداند در عین حال عبادات و دستورات الهی را انجام می دهد، فردی شایسته تقدیر و در دنیا و آخرت سعادت مند است .</p>	۱/۵
۳	<p>عبارات هماهنگ با آیات را درباره کیفیت تعامل اولیاء حق با انسان ها بیابید .</p> <p>الف) (أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ لَذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ۱ - تکریم انسان ها</p> <p>ب) (فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ ۲ - هدایت ما به سوی حیات طیبه</p> <p>ج) (لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ ۳ - فعال کردن عقل</p> <p>۴ - تحقیر انسان ها</p>	۱/۵
۴	<p>جاهای خالی را تکمیل کنید و در پاسخنامه بنویسید .</p> <p>الف (حیات طیبه بر مدار شکل می گیرد .</p> <p>ب) جهان بینی انسان بر اساس شناخت از شکل می گیرد .</p> <p>ج) خدا فراموشی سبب می شود .</p> <p>د) انسان تنها در بستر است که می تواند صاحب حیات طیبه شود .</p> <p>هـ) انسان های حاضر در هر جامعه اغلب به همان جریانی ملحق می شوند که آن جامعه در آن قرار دارد .</p> <p>و) از دیدگاه قرآن کریم اخوت و همبستگی میان مؤمنان در جامعه بر محور شکل گرفته است .</p>	۳
	ادامه سؤال ها در صفحه دوم	

کتاب آواز نغمه: فرزانة باطنی و معصوم رضا عادل خانی

تعداد صفحه : ۲	نام و نام خانوادگی :	رشته : علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس : علوم و معارف قرآنی ۳
مدت امتحان: ۷۵ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۲/۲۸	ساعت شروع: ۸ صبح	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۰	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۵	به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید . ۱- از دیدگاه علامه طباطبایی در آیه «أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ» چگونه انحصار آرامش در یاد خدا فهمیده می شود؟ ۲- منظور از سجده ملائک بر آدم چیست ؟ ۳- مرگ و انقراض امت ها اغلب در چه صورت رخ می دهد ؟ ۴- منشأ قدرت اجتماعی در جامعه چیست ؟ ۵- معنای لغوی ریشه (ولی) چیست ؟	۲/۵
۶	معنی اصطلاحات قرآنی زیر را بنویسید . الف (حیات دنیا) ب (شعوب)	۱
۷	استنباط آیات : بر اساس آیه «كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّينَ مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَأَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيُحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ فِي مَا اخْتَلَفُوا فِيهِ» به سؤالات پاسخ دهید . الف (منظور از « کتاب » در این آیه چیست ؟ ب) اینکه در آیه فوق در کنار تبشیر و انذار سخن از حاکمیت کتاب و انبیاء الهی به میان می آورد به چه معناست؟	۱/۵
۸	بر اساس آیه به سؤالات پاسخ دهید . « وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا فَجَعَلَهُ نَسَبًا وَصِهْرًا » الف (معنای « صهر » چیست ؟ ب (منظور از « نَسَب » چیست ؟	۱
۹	بر اساس آیه « يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ » به سؤالات پاسخ دهید . الف (صبر در آیه بر کدام یک از انواع صبر اشاره دارد ؟ ب (تفاوت دو مفهوم « مُصَابِرَه و مِرَابِطَه » از دیدگاه علامه طباطبایی را بنویسید .	۱/۵
۱۰	بر اساس آیه « فَاسْتَخَفَّ قَوْمَهُ فَاطَاعُوهُ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ » : الف (مراد از استخفاف در آیه فوق چیست ؟ ب (چرا در این آیه از قوم فرعون به « فَاسِقِينَ » یاد شده است ؟	۱
سؤالات تشریحی :		
۱۱	دو مورد از ویژگی های جبهه حق را فقط نام ببرید .	۱
۱۲	منظور از روح جمعی اجتماع چیست ؟	۱
۱۳	چرا خداوند در قرآن در داستان قوم ثمود به خاطر کشتن شتر صالح توسط یک نفر همه قوم را مستحق عذاب می داند؟	۱
۱۴	باتوجه به آیه «وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ» یکی از موانع جدی بر سر راه تحقق جامعه چیست؟	۱
۲۰	جمع نمره	پیروز باشید

کتاب آرا و اندیشه: فرزانة باطنی و محمدرضا عادل خانی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و معارف قرآنی ۳	رشته: علوم و معارف اسلامی
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۲
تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/ ۲/ ۲۸	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزادسراسر کشور در نوبت خردادماه سال ۱۴۰۰	http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	۱- ج ۲- ب ۳- د (هر مورد ۰/۵)	۱/۵
۲	الف (غلط ب (صحیح ج (غلط (هر مورد ۰/۵)	۱/۵
۳	الف (۲ ب (۳ ج (۱ (هر مورد ۰/۵)	۱/۵
۴	الف (ایمان ج (خودفراموشی هـ (ولی (رهبر) ب (خود د (اجتماع (جامعه) و (توحید (هر مورد ۰/۵)	۳
۵	۱- از چینش الفاظ آیه - زیرا متعلق فعل (بذكر الله) بر فعل مقدم شده (بخش دوم کافی است) ۲- منظور خضوع و کرنش در برابر مقام انسانیت (یا در خدمت انسان و رشد او قرار گرفتند) ۳- در اثر انحراف از مسیر حق و عدالت و روی آوردن به ظلم و ستم ۴- اطاعت از ولی جامعه ۵- نزدیکی و اتصال و پیوند میان دو چیز	۲/۵
۶	تعریف کردنی (هر مورد ۰/۵) الف (مرتبه پایین تر حیات انسان که مربوط به جسم مادی او و پرداختن به نیازهای مادی اش است . ب (قبیله بزرگ	۱
۷	الف (قوانین و دستورات خداوند (دین) (۰/۵) ب (به معنای ضرورت برپایی حکومت دینی همراه یا کار فرهنگی است . چراکه نه همه احکام الهی صرفا با آموزش و ارشاد ، عملی می شود و نه اختلافات به مجرد موعظه و داوری ، بدون ضمانت اجرا رفع می گردد . بلکه باید حکومت به دست پیامبران و پیروانش برپا شود تا احکام در جامعه پیاده شود (مفهوم کفایت می کند) . (۱ نمره)	۱/۵
۸	الف (داماد ب (پیوندی که از طریق زاد و ولد به وجود می آید . (هر مورد ۰/۵)	۱
۹	الف (از آنجا که صبور در آیه مطلق آمده شامل انواع صبر بر سختی ها و صبر در طاعت و صبر ترک گناهان می شود . ب (مصابره وقتی است که جمعیتی به اتفاق یکدیگر سختی را تحمل می کنند و هر یک صبر خود را بر دیگری تکیه دهد که در نتیجه حال افراد تقویت شده و صبر آنها بیشتر می شود اما رابطه اعم از مصابره است و به معنای برقراری ارتباط میان نیروهای افراد در جمیع شئون زندگی چه در سختی و چه در راحتی و خوشی (۱ نمره)	۱/۵
۱۰	الف (سبک شمردن عقل و اندیشه افراد (۰/۵) ب (چون فرعون با تعطیل کردن اندیشه ورزی در قوم خود، آنها را مطیع خود کرده بود و از اطاعت خدا خارج کرده بود قرآن آنها را با صفت فاسق مذمت کرده است . (۰/۵)	۱

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و معارف قرآنی ۳	رشته: علوم و معارف اسلامی
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/ ۲/ ۲۸
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزادسراسر کشور در نوبت خردادماه سال ۱۴۰۰	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۱	۱- همبستگی ایمانی بر مبنای اخوت دینی ۲- شکل گیری ساختار حکومت بر محور ولی	۱
۱۲	قرآن نوعی حیات برای جوامع قائل است که ورای حیات فردی یکایک انسان های اجتماع و مستقل از آنهاست. بر این اساس هر جامعه فهم و اندیشه خاص خود دارد و نامه عمل مخصوص به خود دارد و اجلی معین دارد که این حیات را روح جمعی اجتماع می نامیم (یا روح جمعی ترکیبی از اندیشه ها ، عواطف و اراده های افراد آن جامعه است که هویت جدیدی را تشکیل می دهد و بر سرنوشت تک تک افراد جامعه مؤثر است .)	۱
۱۳	تأثیر روح جمعی در سرنوشت افراد جامعه تا آنجاست که گاه کاریک فرد به عموم افراد نسبت داده می شود زیرا مردم یک جامعه عموماً یک اراده اجتماعی واحد دارند .	۱
۱۴	یکی از آسیب های جامعه امروز این است که عده ای خود را تحت ولایت ولی حق می دانند در حالی که اجتناب و برائت لازم از ولایت طاغوت ندارند و این یکی از موانع جدی بر سر راه موفقیت جامعه اسلامی است .	۱
	پیروز باشید	جمع نمره ۲۰

تعداد صفحه : ۲	نام و نام خانوادگی :	رشته : علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و معارف قرآنی ۳
مدت امتحان: ۷۵ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۶/۸	ساعت شروع: ۸ صبح	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریورماه سال ۱۴۰۰	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۱	<p>گزینه صحیح را بیابید و در پاسخنامه بنویسید.</p> <p>۱ - کدام گزینه درباره سجده ملائک بر آدم صحیح <u>نمی</u> باشد؟</p> <p>الف (خضوع ملائک در برابر مقام انسانیت ب (در روبه روی آدم پیشانی بر خاک نهادند ج (در خدمت انسان و رشد او قرار گرفتند د (الف و ج</p> <p>۲ - بر اساس آیه أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَتَكُونَ لَهُمْ قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَا وَيَذَكَّرُونَ و بزرگی قلب در قرآن در کدام گزینه ذکر شده است؟</p> <p>الف (قلب ابزار علم ب (قلب جایگاه ایمان ج (قلب محل احساسات باطنی د (قلب و شناخت غیبت</p>	۰/۵ ۰/۵
۲	<p>عبارات صحیح و غلط را بیابید و در پاسخنامه بنویسید .</p> <p>الف (روح جمعی اجتماع جهت گیری های کلی و عمومی زندگی افراد جامعه را تعیین خواهد کرد . ب (به تعبیر شهید مطهری ظهور ، یک کودتا یا انقلاب بدون پشتوانه است . ج (نبود مؤمنان در مقابل جبهه باطل ، نبرد فردی است .</p>	۱/۵
۳	<p>عبارات را تکمیل کنید و در پاسخنامه بنویسید .</p> <p>الف (انسان تنها در بستر است که می تواند صاحب حیات طیبه شود . ب (از دیدگاه قرآن عنصر اساسی که می تواند جامعه ای را که هدف توحیدی دارد به مقصد برساند و از انحراف آن به سمت طاغوت جلوگیری کند است . ج (انسان های حاضر در هر جامعه، اغلب به همان جریانی ملحق می شوند که آن جامعه در آن قرار دارد.</p>	۱/۵
۴	<p>عبارات هماهنگ با آیات را در خصوص تعامل با اولیاء حق یا باطل با انسان ها بیابید.</p> <p>۱ - قَالَ مَا مَنَعَكَ أَلَّا تَسْجُدَ إِذْ أَمَرْتُكَ قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِنْهُ خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ. الف (تعطیل کردن عقل و اندیشه ۲ - فَاسْتَخَفَّ قَوْمَهُ فَطَاعُوهُ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ... ب (هدایت به سوی حیات دنیا ۳ - وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ يَسْؤُمُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ يُدَبِّحُونَ أَبْنَاءَكُمْ ج (برخورد بر اساس تکریم و يَسْتَنْحِیُونَ نِسَاءَكُمْ د (برخورد براساس تحقیر</p>	۱/۵
۵	<p>به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید .</p> <p>۱- براساس آیات قرآن از ویژگی های پنج گانه حیات دنیا چهار مورد را فقط نام ببرید . ۲ - از دیدگاه قرآن نتیجه خدا فراموشی چیست ؟ ۳ - مرگ و انقراض امت ها اغلب در چه صورت رخ می دهد؟</p>	۱ ۰/۵ ۰/۵
	ادامه سؤال ها در صفحه دوم	

کتاب آواز نغمه: فرزانه باطنی و محمدرضا عادل خانی

تعداد صفحه : ۲	نام و نام خانوادگی :	رشته : علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس : علوم و معارف قرآنی ۳
مدت امتحان: ۷۵ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۶/۸	ساعت شروع: ۸ صبح	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریورماه سال ۱۴۰۰	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۶	استنباط آیات : بر اساس آیه «كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّينَ مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَأَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيُحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ فِي مَا اخْتَلَفُوا فِيهِ» به سؤالات پاسخ دهید . الف (منظور از « کتاب » در این آیه چیست ؟ ب) اینکه در آیه فوق در کنار تبشیر و انذار سخن از حاکمیت کتاب و انبیاء الهی به میان می آورد به چه معناست؟	۱/۵
۷	بر اساس دیدگاه علامه طباطبایی به سؤالات ذیل آیه پاسخ دهید . « نَحْنُ قَسَمْنَا بَيْنَهُمْ مَعِيشَتَهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِيَتَّخِذَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا سُخْرِيًّا » الف (حرف « واو » در آیه فوق به چه معناست ؟ ب (منظور از این که در آیه می فرماید تقسیم معیشت به دست خداست چیست ؟	۱/۵
۸	منظور از آیه « زَيْنًا لِكُلِّ أُمَّةٍ عَمَلُهُمْ » چیست ؟	۱
۹	بر مبنای نظر علامه طباطبایی به سؤالات ذیل آیه پاسخ دهید . « يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ » الف (تفاوت دو مفهوم « مصابره و مرابحه » را بنویسید . ب (دستورات سه گانه « اصبروا ، صابروا و رابطوا » در چه صورت ثمره و نتیجه می دهد ؟ ج (ثمره و نتیجه این دستورات سه گانه بر اساس آیه چیست ؟	۱ ۰/۵ ۰/۵
۱۰	بر اساس آیه زیر به سؤالات پاسخ دهید . « وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ... وَإِذْ نَجَّيْنَاكُمْ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ يُدَبِّحُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَلِكُمْ بَلَاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ » الف (یسوم از ریشه سوم به معنای و اغلب در مورد به کار می رود . ب (استحياء به چه معناست و منظور از « استحياء زنان » چیست ؟	۱ ۱
۱۱	بر اساس آیه « وَ لَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَ اجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ » دو رکن اصلی دعوت انبیا را بنویسید .	۱
۱۲	سؤالات تشریحی سه مورد از مهم ترین ویژگی های حیات طیبه در قرآن را فقط نام ببرید .	۱/۵
۱۳	بر اساس دیدگاه آیت اله جوادی آملی در مورد اخوت ایمانی و آثار آن ، بنویسید .	۱
۱۴	منظور از این که خداوند در قرآن می فرماید « اموالتان را میان خود به باطل نخورید » چیست ؟ توضیح دهید . دو مورد از ویژگی های جبهه حق را فقط نام ببرید .	۱
۲۰	جمع نمره	پیروز باشید

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و معارف قرآنی ۳	رشته: علوم و معارف اسلامی
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۱
تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۶/۸	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزادسراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۴۰۰	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	۱- ب ۲- الف (هر مورد ۰/۵)	۱
۲	الف (صحیح ب) غلط ج (غلط) (هر مورد ۰/۵)	۱/۵
۳	الف (اجتماع (جامعه) ب) امام ج (ولی (رهبر)) (هر مورد ۰/۵)	۱/۵
۴	۱- ب ۲- الف ۳- د (هر مورد ۰/۵)	۱/۵
۵	۱- لهو - لعب - زینت - تفاخر - تکاثر (۴ مورد هر مورد ۰/۲۵) ۲- خود فراموشی (۰/۵) ۳- در اثر انحراف از مسیر حق و عدالت (روی آوردن به ظلم و ستم) (۰/۵)	۲
۶	الف (قوانین و دستورات خداوند (دین) (۰/۵) ب) به معنای ضرورت برپایی حکومت دینی همراه با کار فرهنگی است ، چرا که نه همه احکام الهی با آموزش و ارشاد ، عملی می شود و نه اختلافات به مجرد موعظه و داوری ، بدون ضمانت اجرا ، رفع می گردد بلکه باید حکومت به دست پیامبران و پیروانش برپا شود تا احکام در جامعه پیاده شود . (مفهوم رسانده شود) (انمره)	۱/۵
۷	الف (تفسیر (۰/۵) ب) یعنی خداوند معیشت انسان ها را به وسیله استخدام یکدیگر تأمین می کند به این صورت که افراد برای رفع نیازهای زندگی ، یکدیگر را به صورت متقابل به خدمت می گیرند . (مفهوم رسانده شود یا مثال) (۱ نمره)	۱/۵
۸	هر جامعه فهم و شعور واحد و معیارهایی خاص برای تشخیص زینت ها و زیبایی ها دارد . بسا کارهایی که در دیده امتی زیبا و در دیده امتی دیگر نازیباست .	۱
۹	الف (مصابره وقتی است که جمعیتی به اتفاق یکدیگر سختی را تحمل می کنند و هر یک صبر خود را بر دیگری تکیه می دهد که در نتیجه حال افراد تقویت شده و صبر آن ها بیشتر می شود اما مرابطه اعم از مصابره است و به معنای برقراری ارتباط میان نیروهای افراد در جمیع شئون زندگی چه در سختی و چه در راحتی و خوشی (۱ نمره) ب) در صورت داشتن تقوا یا « اتقوا الله » (۰/۵) ج) لعلکم تفلحون یا رستگاری یا سعادت (۰/۵)	۲
۱۰	الف (تکلیف (و یا تحمیل کردن) یک چیز بر دیگری - شر (یا ظلم) (هر مورد ۰/۵) ب) به معنای طلب حیات یا زنده نگه داشتن - منظور زنده نگه داشتن زنان بنی اسرائیل برای کنیزی و خدمت (هر مورد ۰/۵)	۲
۱۱	عبادت خداوند - اجتناب از طاغوت (هر مورد ۰/۵)	۱
۱۲	۱ - طمأنینه (آرامش درونی) ۲ - مسالمت و مدارا میان مردم ۳ - فزونی علم و آگاهی (هر مورد ۰/۵)	۱/۵
۱۳	یعنی مال شما به منزله مال دیگری و مال دیگری به منزله مال شماست ، چون هر کدام از شما عضو یک پیکره اید و با هم یک امت را تشکیل می دهید . (امت واحدی)	۱
۱۴	۱ - همبستگی ایمانی بر مبنای اخوت دینی ۲ - شکل گیری حکومت بر محور ولی (هر مورد ۰/۵)	۱
	پیروز باشید	۲۰
	جمع نمره	

تعداد صفحات: ۲	نام و نام خانوادگی:	رشته: علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و معارف قرآنی ۳
مدت امتحان: ۷۵ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰ صبح	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۱۰/۲	پایه دوازدهم دوره دوم آموزش متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه ۱۴۰۰	
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		
۱	<p>گزینه های صحیح را انتخاب کنید.</p> <p>۱- در داستان خلقت انسان کدام گزینه صحیح است؟</p> <p>الف) ملائکه سجده نکردند. ب) ملائکه به صفات عالی انسانی سجده کردند. ج) انسان را باعث خون ریزی دانستند. د) الف و ج</p> <p>۲- "لهو" و "لعب" به ترتیب چه معناست؟</p> <p>الف) سرگرمی - بازی کودکان ب) بازی کودکان - سرگرمی ج) بازی کودکان - بازی کودکان د) سرگرمی - سرگرمی</p>		
۲	<p>درست یا نادرست بودن عبارات زیر را مشخص کنید.</p> <p>۱- نبرد مؤمنان در مقابل جبهه باطل نبردی فردی است نه نبردی جمعی. ۲- مشورت با افراد موجب پویا شدن عقل می شود. ۳- استحياء به معنای حیات دنیوی</p>		
۳	<p>عبارات زیر را تکمیل کنید و در پاسخنامه بنویسید.</p> <p>۱- بر اساس دیدگاه امام خمینی(ره) هیچ اختلافی در عالم واقع نمی شود مگر اینکه مبنای آن باشد. ۲- یکی از اهداف بعثت انبیاء به اجتماع است. ۳- قلب باطنی یادل انسان حیات او را بوجود میآورد. ۴- آنچه موجب گمراهی توده های مردم می شود است.</p>		
۴	<p>عبارات هماهنگ با آیات را بیابید:</p> <p>۱- واذ قال موسی لقومه اذکرو نعمته الله یسومونکم سوء العذاب و یذبجون ابناءکم و یستحیون نساءکم و فی ذلکم بلاء من ربکم عظیم ۲- فاستخف قومه فاطعوه انهم کانو قوما فاسقین ۳- فاما من طغی * و اثر الحیات الدنیا* فان الجحیم هی الماوی</p> <p>الف) برخورد براساس تحقیر ب) برخورد براساس تکریم ج) هدایت به حیات دنیا د) تعطیل یا فعال نمودن عقل</p>		
۵	<p>به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید:</p> <p>۱- ولایت چیست؟ ۲- "روح جمعی اجتماع" را تعریف کنید. ۳- بر اساس آیات "قل هل ننبئکم بالآخسرین اعمالا* الذین ضل سعیم فی الحیات الدنیا و هم یحسبون انهم یحسنون صنعا" زیانکارترین افراد چه کسانی هستند؟</p>		
۶	<p>سؤالات تشریحی:</p> <p>۱- دو مورد از ویژگی های جبهه حق را بنویسید؟ ۲- در آیه (و من اعرض عن ذکری فان له معیשה ضنکا) منظور از معیשה ضنکا چیست؟ ۳- تفاوت "مصابره" و "مراپه" در تفسیر علامه طباطبایی را بیان کنید.</p>		
« ادامه سؤالات در صفحه دوم »			

تعداد صفحه : ۲	نام و نام خانوادگی:	رشته : علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و معارف قرآنی ۳
مدت امتحان: ۷۵ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰ صبح	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۱۰/۲	پایه دوازدهم دوره دوم آموزش متوسطه

مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه ۱۴۰۰
--	--

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۷	<p>استنباط آیات:</p> <p>۱- براساس آیه "هوالذی خلق من الماء بشرا فجعله نسبا و صهرا" به سؤالات زیر پاسخ دهید:</p> <p>الف) منظور از "نسبا" چیست؟</p> <p>ب) منظور از "صهرا" چیست؟</p> <p>۲- با توجه به آیه شریفه (کان الناس امه واحده.....و انزل معهم الكتاب بالحق لیحکم....) معنی کتاب را بنویسید.</p> <p>۳- موضوع فردی یا اجتماعی بودن حیات انسان چه اهمیتی دارد؟</p> <p>۴- براساس آیه "ولا تكونوا کالذین نسوا الله فانساهم ... " به سؤال زیر پاسخ دهید:</p> <p>- قرآن در این آیه به چه مسئله ای توجه دارد؟</p> <p>۵- نظر آیت الله جوادی آملی در ارتباط با اخوت ایمانی چیست؟</p> <p>۶- در آیه "هو انشاکم من الارض و استعمرکم فیها..." ، کلمه "انشاء" و "عمارت" به چه معناست؟</p> <p>۷- در آیه "یوم ندعو کل اناس بامامهم ... " نقش رهبر و رهرو را توضیح دهید.</p> <p>۸- بر اساس آیه "ولقد بعثنا فی کل امه رسولا ان اعبدو الله و اجتنبو الطاغوت...." دو رکن اصلی دعوت انبیاء چیست؟</p> <p>۹- بر اساس آیه (و لکل امه اجل.....) مرگ و انقراض امت ها اغلب بر اثر چیست؟</p>	<p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۱</p> <p>۰/۵</p> <p>۱</p> <p>۱</p> <p>۱</p> <p>۱</p> <p>۱</p>
	جمع نمره	۲۰

« پیروز باشید »

رشته: علوم و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و معارف قرآنی ۳	
تعداد صفحه: ۱	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۱۰/۲	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت دی ماه سال ۱۴۰۰	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	۱- گزینه د ۲- گزینه الف	۱ (هرمورد ۰/۵ نمره)
۲	۱- نادرست ۲- درست ۳- نادرست	۱/۵
۳	۱- اجتماع ۲- سامان بخشیدن ۳- معنوی ۴- تنها گذاشتن ولی حق	۲
۴	۱- الف ۲- د ۳- ج	۱/۵
۵	۱- عبارت است از نحوه ای خاص از نزدیکی ولی به افراد تحت ولایت خود که موجب نوعی خاص از حق تصرف و تدبیر امور از سوی ولی می شود. ۲- روح جمعی در یک جامعه، ترکیبی از اندیشه ها، عواطف و خواسته ها و اراده های افراد آن جامعه است که هویت جدیدی را تشکیل می دهد. ۳- آنان کسانی هستند که حقیقت خود را در همین امر مادی خلاصه کرده اند و آخرت خود را فراموش نموده اند.	۱ ۱ ۱
۶	۱- الف) همبستگی ایمانی بر مبنای اخوت دینی ۲- شکل گیری ساختار حکومت بر محور ولی ۲- افرادی که از ایمان روی گردان اند همواره از دو فشار رنج می برند: ۱- فشاری که از جهت نگاه داری سرمایه ها به آنان وارد می شود ۲- فشاری که بابت افزودن بر سرمایه هایشان دارند به این حالت معیشت ضنک می گویند. ۳- منظور از مصابره، تحمل سختی ها به اتفاق یکدیگر است، در حالیکه رابطه، به ارتباط میان نیروی های جامعه در جمیع شئون زندگی اشاره دارد.	۱ ۱ ۱
۷	۱- الف) "نسب" پیوند میان انسان ها از طرق زاد و ولد مانند پدر و فرزند ب) "صهر" به معنای "داماد" است و به پیوند میان انسان ها که از طریق ازدواج دو نفر ایجاد شده، اشاره دارد. ۲- قانون الهی یا دین و شریعت ۳- انسان در بستر اجتماع و ارتباطات انسانی صاحب حیات طیبه می شود. ۴- قرآن در این آیه به مسئله "خدا فراموشی و خود فراموشی" اشاره دارد. ۵- افراد امت اسلامی با یکدیگر منسجم بوده و اخوت دینی آنان را به همه اعلام می کند و گاهی اوقات آنها را اجزای یک واقعیت دانسته که به غیبت هم نپردازند. ۶- کلمه "انشاء" به معنای "ایجاد" و "عمارت" به معنای "آباد کردن" است. ۷- پیوند رهبر و رهرو در این جهان بطور کامل ثبت و نتیجه آن در جهان آخرت منعکس می شود. ۸- ۱- بندگی خدا ۲- اجتناب از اطاعت طاغوت ۹- بر اثر انحراف از مسیر حق و عدالت و روی آوردن به ظلم و ستم	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۱ ۰/۵ ۱ ۱ ۱ ۱
	همکاران محترم: لطفاً به پاسخ های صحیح و منطقی و مفهومی دیگر نمره تعلق گیرد.	۲۰ جمع نمره

تعداد صفحه : ۲	نام و نام خانوادگی:	رشته: علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و معارف قرآنی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۰۳/۰۱	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسالان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه ۱۴۰۱	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	---------------------------	------

صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را مشخص نمایید.

۱	الف: مدیریت اراده انسان‌ها، متعلق به ولی جامعه است. ب: نبرد مؤمنان در مقابل جبهه باطل نبردی فردی است.	۱
---	--	---

گزینه صحیح را در پاسخنامه بنویسید.

۰/۵	پاسخ خداوند به ملائکه که " آیا کسی را در زمین خلیفه قرار می‌دهی که در زمین فساد می‌کند؟ " چه بود؟ الف: اِنِّیْ جَاعِلٌ فِی الْاَرْضِ خَلِیْفَه ب: و ما منّا اِلاّ لِهٖو مَقَامٌ مَّعْلُومٌ ج: اِنِّیْ اَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُوْنَ د: و نَفَخْتُ فِیْهِ مِنْ رُوْحِیْ	۲
-----	--	---

۰/۵	بر اساس آیه شریفه " قالوا لقد علمت ما لنا فی بناتک من حق... " کدام قوم عملاً حق طبیعی ازدواج را از خود سلب نمودند؟ الف: قوم ثمود ب: قوم لوط ج: قوم عاد د: قوم قریش	۳
-----	--	---

عبارات زیر را با کلمات مناسب تکمیل نمایید.

۱	الف: انسان تنها در بستر است که می‌تواند صاحب حیات طیبه شود. ب: قرآن کریم از رابطه میان مؤمنان در جامعه با عنوان یاد می‌کند.	۴
---	--	---

اصطلاحات زیر را تعریف نمایید.

۱	الف: ولی ب: استحياء	۵
---	------------------------	---

به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

۰/۵	چرا انسان دچار خود فراموشی می‌شود؟	۶
-----	------------------------------------	---

۰/۵	از نظر قرآن، انسان موجودی است اجتماعی یا فردی؟ مختصر توضیح دهید.	۷
-----	--	---

۰/۵	دو نوع از انواع صبر در قرآن کریم را نام ببرید.	۸
-----	--	---

بر اساس استنباط از آیات شریفه ذکر شده، به سؤالات مربوطه پاسخ دهید.

۱	« یا ایها الذین آمنوا استجبوا لله و للرسول إذا دعاکم لما یحییکم » الف- منظور از "حیات" در آیه فوق چه حیاتی می‌باشد؟ ب- این حیات چه ویژگی‌هایی دارد؟ به ۲ مورد اشاره شود.	۹
---	--	---

۰/۵	« و ما الحیاة الدنیا الاّ لعب و لهو و » ترجمه دقیق " الحیاة الدنیا " را بنویسید.	۱۰
-----	--	----

۱	« و هو الذی خلق من الماء بشرا فجعله نسباً و صهراً » الف- منظور از واژه "نسب" چیست؟ ب- منظور از واژه "صهر" چه می‌باشد؟	۱۱
---	---	----

ادامه سؤالات در صفحه دوّم

تعداد صفحه : ۲	نام و نام خانوادگی:	رشته: علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و معارف قرآنی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۰۳/۰۱	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسالان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه ۱۴۰۱	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۱۲	«كان الناس أمةً واحدةً فبعث الله النبيين مبشرين و منذرين و أنزل معهم الكتاب بالحق ليحكم بين الناس في ما اختلفوا فيه...» الف - منظور از "كتاب" در این آیه چیست؟ (۵/نمره) ب - بر اساس این آیه هدف بعثت انبیاء چه می باشد؟ به دو مورد اشاره کنید. (۱ نمره)	۱/۵
۱۳	« فاستخفّ قومه فأطاعوه إنهم كانوا قوماً فاسقین » الف - آیه فوق بیانگر کدام یک از انواع کیفیت تعامل اولیاء حق و باطل با انسان ها می باشد؟ ب - مراد از " استخفاف " در اینجا چیست؟	۱
۱۴	«ولكل أمةٍ أجلٌ فإذا جاء أجلهم لا يستأخرون ساعةً و لا يستقدمون» مرگ و انقراض امت ها غالباً بر اثر چه چیزی می باشد؟	۰/۵
۱۵	« و لقد بعثنا في كل أمةٍ رسولاً أن اعبدوا الله و اجتنبوا الطاغوت » دو رکن اصلی دعوت انبیاء بر اساس آیه فوق چه می باشد؟	۱
۱۶	«یوم ندعو كل أناسٍ بآمامهم» الف - "أناس" به چه معناست؟ ب - مراد از "إمام" چیست؟	۱
۱۷	«فإِذَا يَأْتِيَكُم مِّنْهُ هَدًى فَمَنْ تَبِعَ هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ و لا هُمْ يَحْزَنُونَ» مراد از "خوف" و "حزن" در آیه فوق چیست؟	۱
۱۸	«يا قوم إنما هذه الحياة الدنيا متاعٌ» واژه "متاع" به چه معنا می باشد؟	۰/۵
به سؤالات زیر به صورت کامل پاسخ دهید.		
۱۹	دو مورد از ویژگی های جبهه حق را نام ببرید.	۱
۲۰	خداوند در قرآن کریم در داستان قوم ثمود، کشتن شتر حضرت صالح را به همه نسبت داده و همه را مستوجب عذاب می داند، دلیل این موضوع چیست؟	۱
۲۱	چرا قرآن کریم از امت اسلامی به "نفس" تعبیر می کند؟	۱
۲۲	وقتی می گوئیم "مؤمن ولی خداست" به چه معنا می باشد؟	۱
۲۳	با توجه به آیه «يا أيها الذين آمنوا اصبروا و صابروا و رابطوا و اتقوا الله لعلکم تفلحون» "مصابره" و "مربطه" را توضیح دهید.	۱/۵
۲۰	جمع نمره	پیروز باشید

ساعت شروع : ۸ صبح	رشته : علوم و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس : علوم و معارف قرآنی ۳
تاریخ امتحان : ۱۴۰۱/۰۳/۰۱		پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه ، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۴۰۱

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	الف: صحیح ب: غلط (هر کدام ۰/۵ نمره)	۱
۲	گزینه (ج)	۰/۵
۳	گزینه (ب)	۰/۵
۴	الف: اجتماع / جامعه ب: أخوت / برادری (هر کدام ۰/۵ نمره)	۱
۵	الف: نزدیکی، اتصال پیوند میان دو چیز است یا به این معنا که ولی خود را به افرادی که تحت ولایت او قرار دارند نزدیک می کند تا آنها را یاری و هدایت کند. ۰/۵ ب: به معنای طلب حیات و زنده نگاه داشتن است. ۰/۵	۱
۶	انسان وقتی خدا را فراموش می کند آن جنبه الهی و اتصالش به خدا را فراموش می کند و از همه آن کمالات در مسیر پرورش بعد جسمانی خویش استفاده می کند. (خدا فراموشی)	۰/۵
۷	انسان موجودی اجتماعی است یعنی علایق فطری و نیازهای طبیعی که خدا در وجود او قرار داده است در نهایت منجر به زندگی اجتماعی می شود.	۰/۵
۸	۱. صبر بر سختی ها ۲. صبر در راه اطاعت خدا ۳. صبر بر ترک گناهان (ذکر دو مورد کافی می باشد. هر مورد ۰/۲۵)	۰/۵
۹	الف) حیات طیبه ۰/۵ ب) حیات طیبه برمدار ایمان شکل می گیرد و ایمان امری درونی و قلبی است و حیات طیبه پیوندی ناگسستنی با قالب دارد. مهمترین ویژگی ها : ۱- طمانینه و آرامش درونی ۲- مسالمت و مدارا میان انسان ها ۳- فزونی علم و آگاهی (ذکر ۲ مورد و هر مورد ۰/۲۵)	۱
۱۰	زندگی پایین تر و ناچیزتر	۰/۵
۱۱	منظور از نسب : پیوندی است که در میان انسان ها از طریق زاد و ولد بوجود می آید. (ارتباط پدر و فرزند) ۰/۵ مراد از صهر : که در لغت به معنای داماد است پیوندهایی است که از طریق ازدواج میان دو طایفه برقرار می شود. (انسان با نزدیکان همسرش) ۰/۵	۱
۱۲	الف) منظور از کتاب در این آیه به معنای قانون الهی یا همان دین و شریعت است. ۰/۵ ب) تقرب انسان ها به خداوند ۰/۵ پیاده سازی ایمان و توحید در میان جوامع انسانی ۰/۵	۱/۵
۱۳	الف) تعطیل یا فعال کردن عقل و اندیشه ۰/۵ ب) مردا از استخفاف در اینجا سبک شمردن عقل و اندیشه افراد است. ۰/۵	۱
۱۴	بر اثر انحراف از مسیر حق و عدالت / روی آوردن به ظلم و ستم	۰/۵
۱۵	۱. بندگی خدا ۰/۵ ۲. اجتناب از اطاعت طاغوت ۰/۵	۱
۱۶	اناس به معنای گروهی از مردم است . ۰/۵ مراد از امام : کسی است که مردم رهبری او را در راه حق یا باطل پذیرفته اند. ۰/۵	۱
۱۷	مراد از خوف : نگران از دست رفتن چیزی در آینده ۰/۵ مراد از حزن : اندوه از دست دادن چیزی در گذشته ۰/۵	۱
۱۸	هر نوع بهره ای که از چیزی بدست می آید.	۰/۵

ساعت شروع : ۸ صبح		رشته : علوم و معارف اسلامی		راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و معارف قرآنی ۳	
تاریخ امتحان : ۱۴۰۱/۰۳/۰۱		پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه			
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه ، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۴۰۱			
ردیف	راهنمای تصحیح				نمره
۱۹	۱- همبستگی ایمانی بر مبنای اخوت دینی ۰/۵ ۲- شکل گیری ساختار حکومت بر محور ولی ۰/۵				۱
۲۰	خداوند در قرآن کشتن شتر صالح که توسط یک نفر انجام شده بود را به همه نسبت داده است که این موضوع بیانگر تأثیر روح جمعی می باشد. فلذا به دلیل اهمیت روح جمعی این عمل به همه نسبت داده شده است.				۱
۲۱	زیرا امت اسلامی به منزله نفس هستند . امت اسلامی اجزای یک واقعیت و یک پیکره هستند و از یکدیگر جدا نیستند لذا می فرماید : خودتان را نکشید از خودتان عیب جویی نکنید حتی یک واقعیت منسجم و هماهنگ هستند.				۱
۲۲	به این معنا است که او چنان به خدا نزدیک است که با شوق و رغبت همه اوامر و نواهی او را اطاعت می کند و تمامی برکات معنوی از قبیل هدایت و توفیق و تایید را از خداوند دریافت می کند.				۱
۲۳	مصابره : عبارت است از اینکه جمعیتی به اتفاق یکدیگر سختی ها را تحمل کنند و هریک صبر خود را به صبر دیگری تکیه دهد که در نتیجه حال افراد تقویت شده و تأثیر صبر آنها بیشتر شود. ۰/۷۵ رابطه : معنایی اعم از مصابره دارد به معنای برقراری ارتباط میان نیروهای افراد در جمیع شئون زندگی ایشان است. چه در حال سختی و چه در حال خوشی و راحتی ۰/۷۵				۱/۵
همکاران محترم: لطفاً به پاسخ های صحیح و منطقی به شکل مفهومی نمره تعلق گیرد.					۲۰

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: علوم معارف قرآنی ۳
تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۰۶/۰۳	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در شهریور ماه سال ۱۴۰۱	

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را مشخص نمائید.

۰/۷۵	الف: اسلام دینی اجتماعی است نه فردی. ب: قرآن در داستان قوم ثمود کشتن شتر صالح را به همه آن قوم نسبت می دهد. ج: حیات طیبه فقط جنبه فردی دارد.	۱
------	--	---

عبارات زیر را با کلمات مناسب تکمیل نمائید.

۱/۵	الف: حیات حقیقی انسان است. ب: خط اصلی یک جامعه را آن جامعه تعیین می کند. ج: منشأ قدرت اجتماعی در جامعه است.	۲
-----	---	---

اصطلاحات زیر را تعریف کنید.

۱/۵	الف: لهو ب: مصابره ج: روح جمعی اجتماع	۳
-----	---	---

به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

۲/۷۵	الف: ویژگی های قلب در قرآن کریم را ذکر کنید. ۰/۷۵ نمره ب: چه کسانی در زندگی زمینی در تنگی و فشار «معیشت ضنک» قرار می گیرند؟ ۰/۵ نمره ج: ویژگی های جبهه حق را بنویسید. ۱ نمره د: دو مورد از انواع صبر را نام ببرید. ۰/۵ نمره	۴
------	--	---

استنباط از آیات شریفه قرآن کریم

۷	۱. «و اذ قلنا للملائكة اسجدوا لآدم فسجدوا إلا إبليس أبى و استكبر و كان من الكافرين» منظور از سجده ملائکه بر آدم چیست؟ ۰/۵ نمره ۲. قل هل ننبئكم بالأخسرين أعمالاً الذين ضلّ سعيهم في الحياة الدنيا و هم يحسبون أنهم يحسنون صنعا الف: زبان کارترین افراد چه کسانی هستند؟ ۰/۵ نمره ب: "خَسِرَ" به چه معناست؟ ۰/۵ نمره ۳. «كان الناس أمةً واحدةً فبعث الله النبيين مبشرين و منذرين و أنزل معهم الكتاب بالحق ليحكم بين الناس فيما اختلفوا فيه»	۵
---	--	---

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: علوم معارف قرآنی ۳
تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۰۶/۰۳	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در شهریور ماه سال ۱۴۰۱	

ردیف	سؤالات	نمره
	<p>هدف اصلی از بعثت انبیاء چیست؟ ۱ نمره</p> <p>۴. «زَيْنَا لِكُلِّ أُمَّةٍ عَمَلُهُمْ» این آیه به چه چیزی اشاره دارد؟ ۱ نمره</p> <p>۵. «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَ صَابِرُوا وَ رَابِطُوا وَ اتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ» منظور از "مرابطه" در عبارت "رابطوا" چیست؟ ۱ نمره</p> <p>۶. «وَ إِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ أَنْجَاكُمْ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ» یسوم به چه معناست؟ اغلب در چه مورد به کار می رود؟ ۱ نمره</p> <p>۷. «إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ» الف: معنای "أخوت" با "ولایت" چه تشابهی دارد؟ ۰/۵ نمره ب: جنبه اخباری و انشائی آیه شریفه را توضیح دهید. ۱ نمره</p>	
۶	<p>عبارت هماهنگ با آیات را درباره کیفیت تعامل اولیاء حق با انسان ها بیابید و سپس گزینه متناسب با هر آیه را در پاسخنامه بنویسید. (یک مورد اضافی می باشد.)</p> <p>۱- أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ * الَّذِينَ آمَنُوا وَ كَانُوا يَتَّقُونَ ۲- فَاعْفُ عَنْهُمْ وَ اسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَ سَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ ۳- لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَؤُوفٌ رَحِيمٌ</p> <p>الف: تکریم انسان ها ب: هدایت ما به سوی حیات طیبه ج: فعال کردن عقل د: تحقیر انسان ها</p>	۱/۵
به سؤالات زیر پاسخ کامل دهید.		
۷	نقش اجتماع در زندگی انسان ها چیست؟ ذکر دو مورد کافی است.	۱
۸	چرا انسان ها ناگزیر به تنظیم قوانین و مقررات هستند؟	۱/۵
۹	وقتی می گوئیم خداوند ولی بنده اش می باشد، به چه معناست؟	۱
۱۰	آیت الله جوادی آملی در مورد آیه شریفه قرآن که می فرماید: «لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ... اموالتان را میان خود به باطل نخورید...» چه استفاده ای در مورد "أخوت ایمانی بین مؤمنان" می کنند؟ توضیح دهید.	۱/۵
۲۰	"موفق باشید"	جمع نمره

ساعت شروع : ۸ صبح	رشته : علوم و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: علوم معارف قرآنی ۳
تاریخ امتحان : ۱۴۰۱/۰۶/۰۳		پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه ، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در شهریور ماه سال ۱۴۰۱

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	الف: صحیح ب: صحیح ج: غلط (هر مورد ۲۵/۰ نمره)	۰/۷۵
۲	الف: حیات طیبه ب: رهبر/ ولی ج: اطاعت از ولی (هر مورد ۵/۰ نمره)	۱/۵
۳	الف: لهُو : سرگرمی و مشغول شدن به امور غیر مهم است به طوریکه انسان را از هدف اصلی و وظیفه واجب خود باز دارد. ب: مصابره: عبارت است از اینکه جمعیتی به اتفاق یکدیگر سختی ها را تحمل کنند و هر یک صبر خود را به صبر دیگر تکیه دهد که در نتیجه حال افراد تقویت شده و تأثیر صبر آن ها بیشتر شود. ج: روح جمعی اجتماع: ترکیبی از اندیشه ها، عواطف، خواست ها و اراده های افراد آن جامعه است که هویت جدیدی را تشکیل می دهد.(همچنین به پاسخهای مشابه که مفهوم را رسانده است، نمره کامل تعلق گیرد). (هر مورد ۵/۰ نمره)	۱/۵
۴	الف: ۱. قلب ابزار علم و ادراک ۲. قلب جایگاه ایمان ۳. قلب محل احساسات باطن (هر مورد ۲۵/۰ نمره) ب: کسانی که از ایمان روی گردان هستند و دنیا را مطلوب خود قرار دادند و روز به روز آن را توسعه بیشتری می دهند. (۵/۰ نمره) ج: ۱. همبستگی ایمانی بر مبنای اخوت دینی ۲. شکل گیری ساختار حکومت بر محور ولی (هر مورد ۵/۰ نمره) د: صبر بر سختی ها، صبر در راه اطاعت خدا و صبر بر ترک گناهان (۲ مورد هر مورد ۲۵/۰)	۲/۷۵
۵	۱. منظور این است که در مقابل آدم و در واقع مقام انسانیت خضوع و کرنش کند. (۵/۰ نمره) ۲. الف: کسانی هستند که حقیقت خود را در همین امور مادی خلاصه کنند و تصور کنند پرداختن به مظاهر مادی به ارزش آنها می افزاید. (۵/۰ نمره) ب: زیان کردن در اصل مال و سرمایه (۵/۰ نمره) ۳. تقرب انسان ها به خداوند و پیاده سازی ایمان و توحید در میان جوامع انسانی (۱ نمره) ۴. این آیه اشاره می کند که هر جامعه فهم و شعور واحد و معیارهایی خاص برای تشخیص زینت ها و زیبایی ها دارد. (۱ نمره) ۵. معنایی اعم از مصابره دارد و به معنای برقراری ارتباط میان نیروهای افراد در جمیع شؤون زندگی ایشان هست، چه در حال سختی و چه در حال راحتی و خوشی. (۱ نمره) ۶. "یسوم" به معنای تکلیف و تحمیل کردن یک چیز بر دیگری است (۵/۰ نمره) و اغلب در مورد شر و ظلم به کار می رود. (۵/۰ نمره) ۷. الف: در مفهوم اخوت مانند ولایت نوعی پیوند، اتحاد و مشابهت میان طرفین وجود دارد. (۵/۰ نمره) ب: نه تنها از برادری میان مؤمنان خبر می دهد(جنبه اخباری)، بلکه میان مؤمنان از این جهت که دین و آئین واحدی دارند پیوندی را تشریح و قرارداد می کند که آثار اخلاقی و اجتماعی به دنبال دارد. (به پاسخ های مشابه نیز نمره کامل تعلق گیرد.) (۱ نمره)	۷
۶	۱- گزینه ب ۲- گزینه ج ۳- گزینه الف (هر مورد ۵/۰ نمره)	۱/۵

ساعت شروع : ۸ صبح	رشته : علوم و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: علوم معارف قرآنی ۳
تاریخ امتحان : ۱۴۰۱/۰۶/۰۳		پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه ، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در شهریور ماه سال ۱۴۰۱

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

۷	۱. انسان را رشد می دهد. ۲. زمینه ساز انجام رفتارهای اخلاقی می شود ۳. بستر مواجهه انسان را با بسیاری از امتحانات الهی فراهم می آورد. ۴. می تواند صاحب حیات طیبه شود و از اثرات آن بهره مند گردد. (ذکر دو مورد کافی می باشد، (هر مورد ۵+نمره)	۱
۸	با رشد علم و قدرت در بشر او برای رسیدن به سود بیشتر تعاون اجتماعی را که زیر بنای تشکیل جامعه بود زیر پا نهاد و طبقات ضعیف جامعه را برای رسیدن به اغراض و اهداف خود به خدمت گرفت که این سبب شد با گذشت زمان به تدریج فاصله و اختلاف میان طبقات اجتماعی انسان ها بیشتر شود. این اختلافات و فاصله طبقاتی همواره کیان اجتماع را تهدید می کند. اینجا بود که انسان ها به این نتیجه رسیدند که برای دوام اجتماع و در حقیقت دوام زندگی شان ناگزیر به تنظیم مقررات و قوانینی هستند تا در پرتو اجرای آنها هر صاحب حقی به حق خود برسد. (در صورت رساندن مفهوم کلی نیز نمره کامل تعلق گیرد).	۱/۵
۹	به این معناست که آن چنان به بندهاش نزدیک هست که سرپرستی و تدبیر امور او را انجام می دهد و او را در زندگی دنیا و آخرت یاری می رساند.	۱
۱۰	یعنی مال شما به منزله مال دیگری و مال دیگری به منزله مال شماست چون هر کدام از شما عضو یک پیکره اید و با هم یک امت را تشکیل می دهید، شما و دیگران یک واقعیت منسجم و هماهنگ هستید، پس به حریم دیگران تجاوز نکنید که گویا به حریم خودتان تجاوز شده است.	۱/۵
	همکاران محترم: لطفا به پاسخ های صحیح و منطقی به شکل مفهومی نمره تعلق گیرد.	۲۰

سؤالات امتحان نهایی درس: علوم معارف قرآنی ۳	رشته: علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۱۰/۰۵	تعداد صفحه: ۲
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۱			
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.ir			

ردیف	سؤالات	نمره
۱	صحيح يا غلط بودن عبارات زیر را مشخص نموده و در پاسخنامه بنویسید. الف: انسان تنها در بستر اجتماع می تواند صاحب حیات طیبه شود. ب: خدا فراموشی سبب خود فراموشی است.	۱
۲	هر کدام از عبارت های زیر را با کلمات مناسب تکمیل نمایید. الف: از دیدگاه قرآن اخوت و همبستگی میان مؤمنان در جامعه بر محور شکل گرفته است. ب: ایمان از طریق به همه ارکان و اعضاء انسان منتقل می شود و تمام وجود او را در بر می گیرد.	۱
۳	اصطلاحات زیر را تعریف کنید. الف: استخفاف ب: لهو	۱
۴	به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید. الف: مرگ و انقراض امت ها بر اثر چیست؟ ۵+ نمره ب: دو مورد از انواع صبر را نام ببرید. ۵+ نمره ج: دو مورد از ویژگی های جبهه حق را بنویسید. ۱ نمره د: دقیق ترین معنا برای "الحیاء الدنیا" چیست؟ ۵+ نمره ه: هدف اصلی از بعثت انبیاء چیست؟ دو مورد را بیان نمایید. ۱ نمره	۳/۵
استنباط از آیات شریفه قرآن کریم		
۵	۱. «فَإِنَّمَا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَن تَبِعَ هُدَايَ فَلَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ» تفاوت "خوف و حزن" را با توجه به آیه بنویسید. ۱ نمره ۲. «كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّينَ مُبَشِّرِينَ وَ مُنذِرِينَ وَ أَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ فِيمَا إِخْتَلَفُوا فِيهِ» "کتاب" در این آیه به چه معناست؟ ۵+ نمره ۳. «بَل رَانَ عَلَى قُلُوبِهِمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ» این آیه به از دست دادن کدام ویژگی قلب اشاره دارد؟ ۵+ نمره ۴. «زَيْنًا لِّكُلِّ أُمَّةٍ عَمَلُهُمْ» خداوند در این آیه به کدامیک از ویژگی های شخصیت اجتماعی انسان اشاره دارد؟ ۵+ نمره	۵
ادامه ی سؤالات در صفحه دوم		

سؤالات امتحان نهایی درس: علوم معارف قرآنی ۳	رشته: علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۱۰/۰۵	تعداد صفحه: ۲
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۱			
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.ir			

ردیف	سؤالات	نمره
	<p>۵. «إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ» از نظر معنایی چه رابطه ای میان کلمات "اخوت" "با" "ولایت" وجود دارد؟ ۰/۵ نمره</p> <p>۶. «فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ» الف: آیه را ترجمه نمایند. ۰/۵ نمره ب: خداوند در این آیه به چه امری سفارش می کند؟ ۰/۵ نمره</p> <p>۷. «وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ» با توجه به آیه فوق یکی از آسیب های جامعه امروز چیست؟ ۰/۵ نمره</p> <p>۸. «فَاعْرِضْ عَن مَّن تَوَلَّىٰ عَن ذِكْرِنَا وَلِم يُدْرِ إِلَّا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ذَلِكُم مِّبْلَغُهُم مِّنَ الْعِلْمِ...» با توجه به این آیه نقص اساسی اندیشه های بشر چیست؟ ۰/۵ نمره</p>	
۶	<p>هر یک از آیات زیر اشاره به کدام نوع مشابهت دارد؟ (دین، قبیله، ولادت) الف: "و لقد أرسلنا إلى ثمود أخاهم صالحاً" ب: "و لا يفتب بعضكم بعضاً أیحب أحدکم أن یأکل لحم أخیه میتاً فکرتهموه" ج: "و أخی هارون هو أفصح منی لساناً..."</p>	۱/۵
به سؤالات زیر پاسخ کامل دهید:		
۷	از نظر قرآن انسان موجوی اجتماعی است یا فردی؟ توضیح دهید.	۱
۸	تفاوت رهبران باطل و رهبران حق در تحقیر یا تکریم انسان را توضیح دهید.	۱
۹	تسخیر موجودات برای انسان به چه معناست؟	۰/۵
۱۰	معنای لغوی کلمه "ولی" را بیان نموده و موارد کاربرد آن را توضیح دهید.	۱
۱۱	تفسیر علامه طباطبایی (ره) درباره واژه "مصابره و مُرابطه" را بنویسید.	۱
۱۲	منظور از "روح جمعی اجتماع" چیست؟	۱/۵
۱۳	کیفیت تعامل اولیاء حق و باطل با انسان ها را نام ببرید. (ذکر دو مورد کافی است).	۱
۲۰	"موفق باشید"	جمع

ساعت شروع : ۱۰ صبح	رشته : علوم و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: علوم معارف قرآنی ۳
تاریخ امتحان : ۱۴۰۱/۱۰/۰۵		پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه ، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۱

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	الف: صحیح ب: غلط	۱
۲	الف: توحید ب: قلب باطنی	۱
۳	الف: استخفاف: اهانت به یک چیز و سبک شمردن آن ب: لهو : سرگرمی و مشغول شدن به امور غیر مهم است به طوری که انسان را از هدف اصلی و وظیفه واجب خود باز دارد.	۱
۴	الف: بر اثر انحراف از مسیر حق و عدالت و روی آوردن به ظلم و ستم. +/۵ نمره ب: صبر بر سختی ها، صبر در راه اطاعت خدا و صبر بر ترک گناهان (۲ مورد هر مورد +/۲۵) ج: ۱. همبستگی ایمانی بر مبنای اخوت دینی ۲. شکل گیری ساختار حکومت بر محور ولی (هر مورد +/۵ نمره) د: زندگی پایین تر و ناچیز تر انسان +/۵ نمره ه: تقرب انسان ها به خداوند و پیاده سازی ایمان و توحید در میان جوامع انسانی(هر کدام +/۵ نمره)	۳/۵
۵	۱. مراد از خوف نگرانی از دست رفتن چیزی در آینده است و مراد از حزن اندوه از دست دادن چیزی از گذشته است.(هرکدام +/۵ نمره) ۲. کتاب در این آیه به معنای قانون الهی یا همان دین و شریعت است. +/۵ نمره ۳. قلب، ابزار علم و ادراک +/۵ نمره ۴. درک امت ها و عمل بر اساس آن +/۵ نمره ۵. در مفهوم اخوت مانند ولایت نوعی پیوند، اتحاد و مشابهت میان طرفین وجود دارد که این مشابهت گاهی بر اساس رابطه نسبی و گاهی بر اساس مشابهت در قبیله و گاهی بر اساس یکسانی در دین و آئین است. +/۵ نمره ۶. الف: پس از آنها درگذر و برای آنها طلب استغفار کن و در کارها با آنها مشورت کن. +/۵ نمره(به ترجمه های مشابه نیز نمره تعلق گیرد). ب: مشورت با افراد در امور جامعه در راستای فعال کردن عقل و اندیشه(و پاسخ های مشابه) +/۵ نمره ۷. یکی از آسیب های جامعه امروز این است که عده ای خود را تحت ولایت الهی و ولی حق می دانند حال آنکه اجتناب و برائت لازم را از ولایت طاغوت ندارند و این یکی از موانع جدی بر سر راه موفقیت جامعه اسلامی است. +/۵ نمره ۸. زیبا ساختن همین دنیا و رفع نیازهای جسمانی بدون توجه به نیازهای روح انسان(غافل شدن از یاد خدا) +/۵ نمره	۵
۶	الف: مشابهت در قبیله ب- مشابهت در دین ج- مشابهت در ولادت (هر مورد +/۵ نمره)	۱/۵
۷	انسان موجودی اجتماعی است. یعنی علایق فطری و نیازهای طبیعی که خداوند در وجود او قرار داده است در نهایت منجر به زندگی اجتماعی می شود.	۱
۸	رهبران باطل برای افراد جامعه شرافت و کرامت قائل نیستند و برای رسیدن به اهداف خود از ایشان بهره کشی می کنند و رهبران حق بر خلاف رهبران باطل عمل می کنند.	۱
۹	به این معناست که خداوند آنها را وسیله قرار داده است تا او برای رسیدن به منافعی از آنها استفاده کند	۰/۵

ساعت شروع: ۱۰ صبح	رشته: علوم و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: علوم معارف قرآنی ۳
تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۱۰/۰۵		پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۱

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۰	معنای ریشه "ولی" در لغت نزدیکی، اتصال و پیوند میان دو چیز هست. (۲۵+ نمره) و آنچه از معنای ولایت در موارد کاربرد آن به دست می آید این است که ولایت عبارت است از نحوه ای خاص از نزدیکی ولی به افراد تحت ولایت خود که موجب نوعی خاص از حق تصرف و تدبیر امور از سوی ولی می شود. (۷۵+ نمره)	۱
۱۱	الف- مصابره: عبارت است از اینکه جمعیتی به اتفاق یکدیگر سختی ها را تحمل کنند و هر یک صبر خود را به صبر دیگر تکیه دهد که در نتیجه حال افراد تقویت شد و تأثیر صبر آن ها بیشتر شود. ب- مرابطه: معنایی اعم از مصابره دارد و به معنای برقراری ارتباط میان نیروهای افراد در جمیع شؤون زندگی ایشان است چه در حال سختی و چه در حال راحتی و خوشی	۱
۱۲	روح جمعی در یک جامعه ترکیبی از اندیشه ها، عواطف، خواست ها و اراده های افراد آن جامعه است که هویت جدیدی را تشکیل می دهد.	۱/۵
۱۳	۱. هدایت به سوی حیات دنیا یا حیات طیبه ۲. تعطیل یا فعال کردن عقل و اندیشه ۳. برخورد بر اساس تحقیر یا تکریم انسان ها (ذکر دو مورد کافی می باشد، هر کدام ۵/۰ نمره)	۱
	همکاران محترم: لطفاً به پاسخ های صحیح و منطقی به شکل مفهومی نمره تعلق گیرد.	۲۰

سؤالات امتحان نهایی درس : علوم معارف قرآنی ۳	رشته : علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع : ۸ صبح	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی :	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۲/۳۱	تعدادصفحه: ۲
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خردادماه سال ۱۴۰۲		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را مشخص نمائید.

۱	الف: جهان بینی انسان بر اساس شناخت از حقیقت خود شکل می گیرد. ب: خود فراموشی سبب خدا فراموشی است.	۰/۵
---	---	-----

عبارات زیر را با کلمات مناسب تکمیل نمائید.

۲	الف: حیات طیبه حیاتی است که بر مدار شکل می گیرد. ب: بستر سعادت یا شقاوت می باشد. ج: مهم ترین وظیفه انبیاء الهی بوده است. د: ولی انسان های غیر مؤمن معرفی شده است.	۲
---	--	---

اصطلاحات زیر را تعریف کنید.

۳	الف: لعب ب: استخفاف	۱
---	------------------------	---

به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

۴	الف: مرگ و انقراض امت ها بر اثر چیست؟ ۰/۵ نمره ب: از نظر رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم مؤمنان در پیوستگی و انسجام به چه چیزی تشبیه شده اند؟ ۰/۵ نمره ج: ویژگی های جبهه حق را بنویسید. (دو مورد) ۱ نمره د: قرآن کریم از رابطه میان مؤمنان در جامعه با چه عنوانی یاد می کند؟ ۰/۵ نمره ه: رهبران حق اساس تعامل خود با دیگران را چه چیزی قرار می دهند؟ ۰/۵ نمره و: مدیریت اراده انسان ها متعلق به کیست؟ ۰/۵ نمره	۳/۵
---	--	-----

استنباط از آیات شریفه قرآن کریم

۵	الف. « ما جعلَ اللهُ لِرَجُلٍ مِّنْ قَلْبَيْنِ فِى جَوْفِهِ » از آیه فوق چگونه می توانیم این گزاره را برداشت کنیم که «نمی توان هم زمان به دو جبهه حق و باطل روی آورد.» ۱/۵ نمره ب. «وَمَا مِنَّا إِلَّا لَهُ مَقَامٌ مَّعْلُومٌ» با توجه به آیه فوق بنویسید چرا ملائکه ظرفیت جانشینی خداوند را نداشتند؟ ۰/۵ نمره	۶
---	---	---

سؤالات امتحان نهایی درس : علوم معارف قرآنی ۳	رشته : علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع : ۸ صبح	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی :	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان : ۱۴۰۲/۰۲/۳۱	تعداد صفحه : ۲
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خردادماه سال ۱۴۰۲		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

	<p>ج. «كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّنَ مُبَشِّرِينَ وَ مُنذِرِينَ وَ أَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ فِيمَا إِخْتَلَفُوا فِيهِ»</p> <p>با توجه به آیه فوق، اگر انبیاء الهی به دنبال ایجاد عدالت اجتماعی از طریق برپایی حکومت نبودند و صرفاً به کار فرهنگی و بشارت و انذار مردم بسنده می کردند، آیا باز هم این همه دشمن پیدا می کردند و تهدید و تبعید می شدند و به قتل می رسیدند؟ توضیح دهید. ۱ نمره</p> <p>د. «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَ صَابِرُوا وَ رَابِطُوا وَ اتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ»</p> <p>با توجه به معنای صبر و نیز معنای ابواب ثلاثی مزید، تفاوت دو عبارت «اصبروا» و «صابروا» در آیه فوق چیست؟ ۱/۵ نمره</p> <p>هـ «فَاعْفُ عَنْهُمْ وَ اسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَ سَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ»</p> <p>در آیه فوق به کدام یک از موارد کیفیت تعامل حق و باطل با انسان ها اشاره شده است؟ مختصراً توضیح دهید. ۱ نمره</p> <p>و. « وَ اذْكُرْ رَبَّكَ فِي نَفْسِكَ... وَ لَا تَكُنْ مِنَ الْغَافِلِينَ»</p> <p>با توجه به آیه فوق نقطه مقابل غفلت از نگاه قرآن چیست؟ ۰/۵ نمره</p>	
--	--	--

به سؤالات زیر پاسخ کامل دهید.

۶	اهمیت همراهی ولی حق، در مقابل جبهه باطل را بنویسید.	۲
۷	قرآن درباره عمر و اجل امت ها چه می فرماید؟	۱
۸	از نگاه قرآن تأثیر روح جمعی در سرنوشت افراد جامعه چگونه است؟	۱
۹	به چه دلیل اجتماع در تعالیم اسلامی خصوصاً آیات قرآن دارای اهمیت زیادی است؟ (سه مورد)	۱/۵

تدبر قرآنی

۱۰	<p>در هر یک از آیات زیر چه عواملی برای رسیدن به آرامش مطرح شده است؟</p> <p>الف: «وَ مَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَ مُنذِرِينَ فَمَنْ آمَنَ وَ أَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ»</p> <p>ب: «يَا بَنِي آدَمَ إِنَّمَا يَأْتِيَنَّكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي فَمَنْ اتَّقَى وَ أَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ»</p> <p>ج: «إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبَّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ»</p>	۱/۵
----	---	-----

۲۰	جمع	" موفق و مؤید باشید. "
----	-----	------------------------

سؤالات امتحان نهایی درس : علوم معارف قرآنی ۳	رشته : علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع : ۸ صبح	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی :	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۲/۳۱	تعدادصفحه: ۲
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خردادماه سال ۱۴۰۲		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را مشخص نمایید.

۱	الف: جهان بینی انسان بر اساس شناخت از حقیقت خود شکل می گیرد. ب: خود فراموشی سبب خدا فراموشی است.	۰/۵
---	---	-----

عبارات زیر را با کلمات مناسب تکمیل نمایید.

۲	الف: حیات طیبه حیاتی است که بر مدار شکل می گیرد. ب: بستر سعادت یا شقاوت می باشد. ج: مهم ترین وظیفه انبیاء الهی بوده است. د: ولی انسان های غیر مؤمن معرفی شده است.	۲
---	--	---

اصطلاحات زیر را تعریف کنید.

۳	الف: لعب ب: استخفاف	۱
---	------------------------	---

به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

۴	الف: مرگ و انقراض امت ها بر اثر چیست؟ ۰/۵ نمره ب: از نظر رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم مؤمنان در پیوستگی و انسجام به چه چیزی تشبیه شده اند؟ ۰/۵ نمره ج: ویژگی های جبهه حق را بنویسید. (دو مورد) ۱ نمره د: قرآن کریم از رابطه میان مؤمنان در جامعه با چه عنوانی یاد می کند؟ ۰/۵ نمره ه: رهبران حق اساس تعامل خود با دیگران را چه چیزی قرار می دهند؟ ۰/۵ نمره و: مدیریت اراده انسان ها متعلق به کیست؟ ۰/۵ نمره	۳/۵
---	--	-----

استنباط از آیات شریفه قرآن کریم

۵	الف. « ما جعلَ اللهُ لِرَجُلٍ مِّنْ قَلْبَيْنِ فِى جَوْفِهِ » از آیه فوق چگونه می توانیم این گزاره را برداشت کنیم که «نمی توان هم زمان به دو جبهه حق و باطل روی آورد.» ۱/۵ نمره ب. «وَمَا مِنَّا إِلَّا لَهُ مَقَامٌ مَّعْلُومٌ» با توجه به آیه فوق بنویسید چرا ملائکه ظرفیت جانشینی خداوند را نداشتند؟ ۰/۵ نمره	۶
---	---	---

سؤالات امتحان نهایی درس : علوم معارف قرآنی ۳	رشته : علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع : ۸ صبح	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی :	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان : ۱۴۰۲/۰۲/۳۱	تعداد صفحه : ۲
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خردادماه سال ۱۴۰۲		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

	<p>ج. «كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّنَ مُبَشِّرِينَ وَ مُنذِرِينَ وَ أَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ فِيمَا إِخْتَلَفُوا فِيهِ»</p> <p>با توجه به آیه فوق، اگر انبیاء الهی به دنبال ایجاد عدالت اجتماعی از طریق برپایی حکومت نبودند و صرفاً به کار فرهنگی و بشارت و انذار مردم بسنده می کردند، آیا باز هم این همه دشمن پیدا می کردند و تهدید و تبعید می شدند و به قتل می رسیدند؟ توضیح دهید. ۱ نمره</p> <p>د. «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَ صَابِرُوا وَ رَابِطُوا وَ اتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ»</p> <p>با توجه به معنای صبر و نیز معنای ابواب ثلاثی مزید، تفاوت دو عبارت «اصبروا» و «صابروا» در آیه فوق چیست؟ ۱/۵ نمره</p> <p>هـ «فَاعْفُ عَنْهُمْ وَ اسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَ سَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ»</p> <p>در آیه فوق به کدام یک از موارد کیفیت تعامل حق و باطل با انسان ها اشاره شده است؟ مختصراً توضیح دهید. ۱ نمره</p> <p>و. « وَ اذْكُرْ رَبَّكَ فِي نَفْسِكَ... وَ لَا تَكُنْ مِنَ الْغَافِلِينَ»</p> <p>با توجه به آیه فوق نقطه مقابل غفلت از نگاه قرآن چیست؟ ۰/۵ نمره</p>	
--	--	--

به سؤالات زیر پاسخ کامل دهید.

۶	اهمیت همراهی ولی حق، در مقابل جبهه باطل را بنویسید.	۲
۷	قرآن درباره عمر و اجل امت ها چه می فرماید؟	۱
۸	از نگاه قرآن تأثیر روح جمعی در سرنوشت افراد جامعه چگونه است؟	۱
۹	به چه دلیل اجتماع در تعالیم اسلامی خصوصاً آیات قرآن دارای اهمیت زیادی است؟ (سه مورد)	۱/۵

تدبر قرآنی

۱۰	<p>در هر یک از آیات زیر چه عواملی برای رسیدن به آرامش مطرح شده است؟</p> <p>الف: «وَ مَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَ مُنذِرِينَ فَمَنْ آمَنَ وَ أَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ»</p> <p>ب: «يَا بَنِي آدَمَ إِنَّمَا يَأْتِيَنَّكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي فَمَنْ اتَّقَى وَ أَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ»</p> <p>ج: «إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبَّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ»</p>	۱/۵
----	---	-----

۲۰	جمع	" موفق و مؤید باشید. "
----	-----	------------------------

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۹ صبح	رشته: علوم و معارف اسلامی	علوم معارف قرآنی ۳
تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۵/۲۹	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir		دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۴۰۲	

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را مشخص نمایید.

۱	الف: رهبران حق اساس تعامل خود با دیگران را حفظ کرامت آنها قرار می دهند. ب: قلب باطنی انسان حیات معنوی او را به وجود می آورد.	۱
---	---	---

عبارات زیر را با کلمات مناسب تکمیل نمایید.

۱	الف: قرآن کریم زندگی اجتماعی انسان را در سه سطح،، مطرح نموده است. ۰/۷۵ نمره ب: قرآن کریم از زندگی مادی انسان ها در جهان با عنوان یاد کرده است. ۰/۲۵ نمره	۲
---	---	---

اصطلاحات زیر را تعریف نمایید.

۰/۷۵	الف: فاسق ۰/۲۵ نمره ب: اجتماع ۰/۵ نمره	۳
------	---	---

به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

۳	الف: هدف اصلی از بعثت انبیاء چیست؟ ۰/۵ نمره ب: داستان قوم ثمود نشان دهنده کدام ویژگی امت هاست؟ ۰/۵ نمره پ: ویژگی های جبهه حق را نام ببرید. ۱ نمره ت: مرگ و انقراض امت ها غالباً به چه دلیلی رخ می دهد؟ ۱ نمره	۴
---	--	---

استنباط از آیات شریفه قرآن کریم

۶	۵. در آیه شریفه «إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً» خداوند از چه چیزی خبر می دهد؟ ۰/۵ نمره ۶. در آیه شریفه «وَمَنْ أَعْرَضَ عَن ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكاً» واژه های زیر به چه معناست؟ ۰/۵ نمره الف: معیشت ب: ضنکا ۷. آیه شریفه «وَلَقَدْ زَيَّنَّا لِكُلِّ أُمَّةٍ عَمَلُهُمْ» به چه مفهومی در جامعه اشاره دارد؟ ۱ نمره ۸. با توجه به آیه «يَوْمَ نَدْعُوا كُلَّ أُنَاسٍ بِإِمامِهِمْ...»: الف: أناس به چه معنا می باشد؟ ۰/۲۵ نمره ب: مراد از امام کیست؟ ۰/۷۵ نمره	۶
---	---	---

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۹ صبح	رشته: علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: علوم معارف قرآنی ۳
تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۵/۲۹	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir		دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۴۰۲	

ردیف	سؤالات	نمره
	<p>۹. با توجه به آیات «فَأَمَّا مَنْ طَغَىٰ وَ آثَرَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا فَإِنَّ الْجَهَنَّمَ هِيَ الْمَأْوَىٰ» مهم‌ترین آثار قرار گرفتن در جبهه طاغوت چیست؟ ۱ نمره</p> <p>۱۰. در آیه شریفه «وَ إِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ أَنْجَاكُمْ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ وَ يَذَّبَحُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَ يُسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ» واژه استجیاء به چه معناست و به چه موردی اشاره دارد؟ ۱ نمره</p> <p>۱۱. با توجه به آیه « يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَ لِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ »</p> <p>الف: منظور از حیات چه حیاتی است؟ ۲۵/ نمره</p> <p>ب: این حیات چه ویژگی‌هایی دارد؟ ۷۵/ نمره</p>	
به سؤالات زیر پاسخ کامل دهید.		
۱۲	چرا دین تأکید زیادی بر شناخت خود حقیقی انسان دارد؟	۱
۱۳	چه عاملی سبب گرد هم آمدن انسان‌ها و تشکیل جوامع مدنی شد؟	۰/۷۵
۱۴	تفاوت مرابطه و مصابره را از دیدگاه علامه طباطبایی (ره) بنویسید.	۱/۵
۱۵	چه عاملی سبب به وجود آمدن اختلافات طبقاتی شد؟	۱
۱۶	چرا اطاعت از ولی را می‌توان به عنوان منشأ قدرت اجتماعی در جامعه دانست؟	۱
۱۷	دلیل تأکید فراوان به موضوع اندیشه اجتماعی اسلام و بیان ویژگی‌های جبهه حق برای پیروزی در مقابل جبهه باطل چیست؟	۱/۵
۱۸	با توجه به آیه «وَ لَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ اِعْبُدُوا اللَّهَ وَ اجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللَّهُ وَ مِنْهُمْ مَنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ» یکی از آسیب‌های جامعه امروز چیست؟	۱/۵
۲۰	جمع	" موفق و مؤید باشید. "

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: علوم معارف قرآنی ۳	رشته: علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۹ صبح
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۵/۲۹	
دانش آموزان روزانه بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در شهریورماه سال ۱۴۰۲	مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش	http://aee.medu.gov.ir

۱	الف: صحیح ۵/ نمره ب: صحیح ۵/ نمره	۱
۲	الف: خانوادگی، خویشاوندی و اجتماعی ۷۵/ نمره ب: حیات دنیا ۲۵/ نمره	۱
۳	الف: فاسق اسم فاعل از ریشه فسق به معنای کسی است که از راه صحیح خارج شده و به بیراهه رفته است. ۲۵/ نمره ب: آن بستری است که می تواند جایگاهی برای شکل گیری حیات دنیا یا حیات طیبه انسان قرار گیرد. ۵/ نمره	۷۵/
۴	الف: تقرب انسان ها به خداوند (۲۵/). و پیاده سازی ایمان و توحید در میان جوامع انسانی (۲۵/). ب: روح جمعی اجتماع ۵/ نمره پ: همبستگی ایمانی بر مبنای اخوت دینی (۵/). شکل گیری ساختار حکومت بر محور ولی (۵/). ت: اغلب بر اثر انحراف از مسیر حق و عدالت (۵/). و روی آوردن به ظلم و ستم رخ می دهد. (۵/).	۳
۵	۵. جانشینی خدای متعال مختص حضرت آدم (ع) نیست و خداوند از استمرار جریان خلافت در نوع انسان خبر می دهد. (۵/).	
۶	۶. الف) معیشت: به معنای زندگی زمینی (۲۵/). ب) ضنکا: به معنای تنگی و فشار در چیزی است. (۲۵/).	
۷	۷. این آیه نیز اشاره می کند که هر جامعه، فهم و شعور واحد و معیارهایی خاص برای تشخیص زینت ها و زیبایی هایی دارد. ۱ نمره	
۸	۸. الف) جمع انس به معنای گروهی از مردم است. (۲۵/). ب) مراد از امام کسی است که مردم رهبری او را در راه حق یا باطل پذیرفته اند. (۷۵/)	۶
۹	۹. مهمترین آثار قرار گرفتن در جبهه طاغوت، برگزیدن حیات دنیا در مقابل حیات طیبه شمرده شده است. ۱ نمره	
۱۰	۱۰. استحياء به معنای طلب حیات و زنده نگه داشتن است (۵/). و در این آیه به زنده نگه داشتن زنان بنی اسرائیل برای کنیزی و خدمت اشاره می کند. (۵/). ۱ نمره	
۱۱	۱۱. الف) حیات طیبه (۲۵/). ب) ۱. طمانینه و آرامش درونی. ۲. مسالمت و مدارا میان انسان ها. ۳. فزونی علم و آگاهی (همورد ۲۵/). جمعا ۷۵/ نمره	
۱۲	هرکس در این دنیا بر اساس شناختی که از خود دارد عالمی برای خود می سازد و اعمال و رفتارش را مطابق با همان شناخت شکل می دهد در واقع جهان بینی انسان بر اساس شناخت از حقیقت خود شکل می گیرد و انسان همه چیز را از زاویه خودش می نگرد.	۱
۱۳	با تشکیل اجتماع کوچک یعنی خانواده و افزایش نسل ها به مرور زمان نیازهای انسان به میزانی افزایش یافت که برآورده کردن آنها برای یک فرد یا خانواده به تنهایی ممکن نبود و همین عامل انسان را به زندگی اجتماعی و بهره مندی از توان یکدیگر سوق داد.	۰/۷۵

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: علوم معارف قرآنی ۳ رشته: علوم و معارف اسلامی ساعت شروع: ۹ صبح	
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۵/۲۹	
دانش آموزان روزانه بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در شهریورماه سال ۱۴۰۲	مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir
۱۴	مصابره عبارت است از این که جمعیتی به اتفاق یکدیگر سختی ها را تحمل کنند و هریک صبر خود را به صبر دیگری تکیه دهد که در نتیجه حال افراد تقویت شده و تاثیر صبر آنها بیشتر شود. (۰/۷۵) مرابطه: معنایی اعم از مصابره دارد و به معنای برقراری ارتباط میان نیروهای افراد در جمیع شئون زندگی ایشان است چه در حال سختی و چه در حال راحتی و خوشی. (۰/۷۵)
۱۵	با رشد علم و قدرت در بشر، او برای رسیدن به سود بیشتر، تعاون اجتماعی را که زیربنای تشکیل جامعه بود، زیر پا نهاد و طبقات ضعیف جامعه را برای رسیدن به اغراض و اهداف خود به خدمت گرفت که این امر سبب شد با گذشت زمان به تدریج فاصله و اختلاف میان طبقات اجتماعی انسان ها بیشتر شود.
۱۶	اما از آنجا که افراد جامعه بر حول ولی جامعه است که گرد هم می آیند و برای رسیدن به هدف اجتماعی مشترک تلاش می کنند می توان اطاعت از ولی را منشا قدرت اجتماعی در جامعه دانست.
۱۷	این است که تلاش برای تحقق این ویژگی ها در جامعه دینی، مقدمه ساز پیروزی نهایی حق در جامعه یا همان ظهور خواهد بود. به این صورت که این نوع اندیشه در درجه اول موجب اتحاد و ارتباط مومنان با یکدیگر می شود و در درجه دوم افراد این جوامع را برای استحکام بخشی پایه های حکومت اسلامی بر محور ولی حق به میدان می آورد.
۱۸	این است که عده ای خود را تحت ولایت الهی و ولی حق می دانند حال آن که اجتناب و براءت لازم را از ولایت طاغوت ندارند و این یکی از موانع جدی بر سر راه موفقیت جامعه اسلامی است.
۲۰	خدا قوت

مدت امتحان : ۹۰ دقیقه	ساعت شروع : ۱۰ صبح	رشته : علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس : علوم معارف قرآنی ۳
تعداد صفحه : ۲	تاریخ امتحان : ۱۴۰۲/۱۰/۰۳	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir		دانش آموزان روزانه بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۲	

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را مشخص نمائید.

۱	الف: جهان بینی انسان بر اساس شناخت از حقیقت خود، شکل می گیرد. ب: چیزی که محدودیت داشته باشد، شایستگی جانشینی ذات نامحدود را دارد.	۰/۵
---	--	-----

عبارات زیر را با کلمات مناسب تکمیل نمائید.

۲	الف: ولی در هر جامعه اراده های افراد را بر محور یا به یکدیگر پیوند می دهد. ب: قرآن کریم رشد و سقوط هر انسان را در بستر او تعریف می کند.	۰/۷۵
---	--	------

اصطلاحات زیر را تعریف نمائید.

۳	الف: الحیاء الدنیا ۲۵/ نمره	ب: ولی ۵/ نمره	۰/۷۵
---	-----------------------------	----------------	------

ارتباط معنایی

۴	هریک از عبارت های ستون الف با کدام یک از موارد ستون ب در ارتباط است؟ (الف) الف: زیان کردن در اصل مال و سرمایه ب: انحراف از مسیر مستقیم ج: هر نوع بهره که از چیزی به دست می آید. د: سرگرمی و مشغول شدن به امور غیر مهم است.	۱	(ب) ۱. متاع ۲. لَهو ۳. حَسْبِرَ ۴. ضَلَّ
---	---	---	--

به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

۵	الف: دو مورد از مهمترین ویژگی های حیات طیبه در قرآن کریم را نام ببرید. ۵/ نمره ب: ویژگی های جبهه حق را نام ببرید. ۱ نمره ج: واژه " أخ " در آیه « وَ لَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا » اشاره به چه نوع مشابهتی دارد؟ ۵/ نمره	۲
---	--	---

استنباط از آیات شریفه قرآن کریم

۶	الف: در آیه شریفه « وَ لَقَدْ مَكَّنَّاكُمْ فِي الْأَرْضِ وَ جَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشَ » واژه " مَكَّنَ " به چه معناست؟ ۲۵/ نمره ب: « وَ مَنْ يُؤْمِن بِاللَّهِ يَهْدِ قَلْبَهُ » « فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ قُلُوبُهُمْ مُنْكَرَةٌ » با توجه به آیات فوق چگونه فهمیده می شود که ایمان امری قلبی هست ؟ ۵/ نمره ج: با توجه به آیه « إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَّت قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا » قرآن قلب مؤمنان را چگونه توصیف می نماید؟ ۵/ نمره د: در آیه « كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّينَ مُبَشِّرِينَ وَ مُنذِرِينَ وَ أَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ فِيمَا اخْتَلَفُوا فِيهِ » منظور از کتاب چیست؟ ۵/ نمره	۶/۲۵
---	--	------

مدت امتحان : ۹۰ دقیقه	ساعت شروع : ۱۰ صبح	رشته : علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس : علوم معارف قرآنی ۳
تعداد صفحه : ۲	تاریخ امتحان : ۱۴۰۲/۱۰/۰۳	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir		دانش آموزان روزانه بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۲	

ردیف	سؤالات	نمره
	<p>هـ: در آیه «یا ایُّهَا الَّذِینَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَ صَابِرُوا وَ رَابِطُوا وَ اتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ» واژه صبر به چه صورت آمده و شامل چه چیزهایی می شود؟ ۱ نمره</p> <p>و: «وَتَرَى كُلَّ أُمَّةٍ جَائِثَةٌ كُلُّ أُمَّةٍ تُدْعَى إِلَى كِتَابِهَا الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ» آیه فوق اشاره به کدام یک از انواع تعابیر شخصیت های اجتماعی دارد؟ ۵/۰ نمره</p> <p>ز: با توجه به آیه «قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِنْهُ خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ وَ خَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ» قرآن روش اولیای باطل را چه چیزی معرفی می کند؟ ۱ نمره</p> <p>ح: با توجه به آیه «فَاعْفُ عَنْهُمْ وَ اسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَ سَاوِرْهُمْ فِی الْأَمْرِ» مشورت با افراد در امور جامعه چه اهمیتی دارد؟ ۱ نمره</p> <p>ط: با توجه به آیه «وَالَّذِینَ كَفَرُوا أَوْلِیَاؤُهُمُ الطَّاغُوتُ» طاغوت سرپرستی چه کسانی را به عهده می گیرد؟ ۵/۰ نمره</p> <p>ی: از دیدگاه علامه طباطبائی (ره) در آیه «أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ» چگونه انحصار آرامش در یاد خدا فهمیده می شود؟ ۵/۰ نمره</p>	
به سؤالات زیر پاسخ کامل دهید.		
۷	«انسان موجودی اجتماعی است» یعنی چه؟	۱
۸	هدف اصلی از بعثت انبیاء چیست؟	۱
۹	منظور از روح جمعی اجتماع چیست؟	۰.۷۵
۱۰	اهمیت اجتماع را بنویسید. (ذکر دو مورد.)	۱
۱۱	وقتی می گوئیم «مؤمن ولی خداست» به چه معناست؟	۱/۵
۱۲	اهمیت همراهی ولی حق در مقابل جبهه باطل را بنویسید.	۱
۱۳	مربطه و مصابره را در بیان علامه طباطبائی (ره) توضیح دهید.	۱/۵
۱۴	دلیل تأکید فراوان بر موضوع اندیشه اجتماعی اسلام و بیان ویژگی های جبهه حق برای پیروزی در مقابل جبهه باطل چیست؟	۱
۲۰	جمع	
" موفق و مؤید باشید. "		

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: علوم معارف قرآنی ۳	رشته: علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۱۰ صبح
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۳	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۴۰۲	مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش	http://aee.medu.gov.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	الف: صحیح ۲۵/ نمره ب: غلط ۲۵/ نمره	۰/۵
۲	الف: توحید- طاغوت ۵/ نمره ب: تعاملات اجتماعی ۲۵/ نمره	۰/۷۵
۳	الف: زندگی پایین تر و ناچیزتر ۲۵/ نمره ب: ولی در لغت نزدیکی، اتصال و پیوند میان دو چیز است. به این معنا که ولی خود را به افرادی که تحت ولایت او قرار می گیرند نزدیک می کند تا آنها را یاری و هدایت کند. (تعریف لغوی و اصطلاحی هر دو صحیح می باشد). ۵/ نمره	۰/۷۵
۴	الف: با شماره ۳ مطابقت دارد. (۲۵/ نمره) ب: با شماره ۴ مطابقت دارد. (۲۵/ نمره) ج: با شماره ۱ مطابقت دارد. (۲۵/ نمره) د: با شماره ۲ مطابقت دارد. (۲۵/ نمره)	۱
۵	الف: ۱. طمأنینه و آرامش درونی ۲. مسالمت و مدارا میان انسان ها ۳. فزونی علم و آگاهی (هر مورد ۰/۲۵ - ذکر دو مورد کافی است) ب: ۱. همبستگی ایمانی بر مبنای اخوت دینی ۲. شکل گیری ساختار حکومت بر محور ولی (هر مورد ۰/۵ نمره) ج: مشابهت در قبیله (۰/۵ نمره)	۲
۶	الف: به معنای مسلط کرد و قدرت داد. (۰/۲۵ نمره) ب: هر کس به خدا ایمان داشته باشد خدا قلبش را هدایت می کند پس کسانی که به آخرت ایمان نمی آورند قلب هایشان دچار انکار شده است. (۰/۵ نمره) ج: قرآن قلب مؤمنان را دارای ترسی می داند که در نتیجه ی یاد خدا بوجود آمده است. (۰/۵ نمره) د: کتاب در این آیه به معنای قانون الهی یا همان دین و شریعت است. (۰/۵ نمره) ه: بصورت مطلق آمده (۰/۲۵ نمره) و شامل انواع صبر یعنی صبر بر سختی ها (۰/۲۵ نمره)، صبر در راه اطاعت خدا (۰/۲۵ نمره) و صبر بر ترک گناهان (۰/۲۵ نمره) می شود. و: کتاب امت ها (۰/۵ نمره) ز: پرداختن صرف به حیات دنیا و نیازهای مادی انسان معرفی می کند. (۱ نمره) ح: مشورت با افراد در امور جامعه عقل های ایشان را پویا می سازد (۰/۵ نمره) و همت آنها را در انجام دادن امور اجتماعی تقویت می کند. (۰/۵ نمره) ط: هر کس به حق ایمان نیابد و نسبت به آن کفر ورزد. (۰/۵ نمره) ی: از چینش الفاظ آیه انحصار آرامش در یاد خدا فهمیده می شود از آنجا که متعلق فعل یعنی "بذکرالله" بر خود فعل یعنی تطمئن مقدم آمده در نتیجه می فهماند که دلها جز با یاد خدا آرامش نمی یابد. (۰/۵ نمره)	۶/۲۵
۷	یعنی علایق فطری و نیازهای طبیعی که خدا در وجود او قرار داده است، در نهایت منجر به زندگی اجتماعی می شود.	۱
۸	تقرب انسان ها به خدا (۵/ نمره) و پیاده سازی ایمان و توحید در میان جوامع انسانی (۵/ نمره)	۱
۹	روح جمعی در یک جامعه ترکیبی از اندیشه ها، عواطف، خواسته ها و اراده های افراد آن جامعه است که هویت جدیدی را تشکیل می دهند.	۰/۷۵
۱۰	انسان را رشد می دهد. زمینه ساز انجام رفتارهای اخلاقی می شود. بستر مواجهه انسان را با بسیاری از امتحانات الهی فراهم می آورد. (ذکر دو مورد کافی است. هر مورد ۵/ نمره)	۱
۱۱	به این معناست که او آن چنان به خدا نزدیک است که با شوق و رغبت همه اوامر و نواهی او را اطاعت می کند و تمامی برکات معنوی از قبیل هدایت و توفیق و تأیید را از خداوند دریافت می کند.	۱/۵
۱۲	اهمیت آن تا آنجاست که حتی یک فرد مسلمان اگر با زندگی در کشوری که تحت ولایت طاغوت است و انجام دادن فعالیت های مختلف علمی و اجرایی موجب تقویت جبهه باطل و رشد علمی و فرهنگی آن شود، کار مذموم و ناپسندی انجام داده است. چرا که علم و هنر او می توانست در خدمت حکومت حق و تقویت آن قرار گیرد در حالیکه نقطه مقابل آن را تقویت کرده است.	۱
۱۳	مصاברה عبارت است از اینکه جمعیتی به اتفاق یکدیگر سختی ها را تحمل کنند و هر یک صبر خود را به صبر دیگری تکیه دهد که در نتیجه حال افراد تقویت شده و تأثیر صبر آنها بیشتر شود. (۷۵/ نمره) مربطه معنایی اعم از مصاברה دارد و به معنای برقراری ارتباط میان نیروهای افراد در جمیع شؤون زندگی ایشان است، چه در حال سختی و چه در حال راحتی و خوشی (۷۵/ نمره)	۱/۵
۱۴	این است که تلاش برای تحقق این ویژگی ها در جامعه دینی مقدمه ساز پیروزی نهایی حق در جامعه یا همان ظهور خواهد بود.	۱
	خداقوت	۲۰